

§16b miljøtilladelse til stutteridrift på
Egebjerggård, Rorupvej 21A, 4320 Lejre
Lejre Kommune
19. juli 2024

Datablad § 16b miljøtilladelse u BAT	
Ansøger, ejer af bygningerne	Egebjerggård v/Hrannar Gunnarsson/Anne Clara
Ansøgers adresse	Rorupvej 21A 4320 Lejre
Bedriften	Egebjerggård v/Hrannar Gunnarsson/Anne Clara Rorupvej 21A 4320 Lejre
Ejer af bedriften	Hrannar Gunnarsson/Anne Clara Mobil: 27800727 E-mail: -
CVR	40083235
CHR	75589
Ejendomsnummer	8906127
Matrikel	10a - Højby By, Rorup
Virksomhedstype	Stutteri/hestebrug
Ansøgningsskema nr. i www.husdyrgodkendelse.dk	243035
Konsulent	Agrovi I/S, Ann Reitan Frost E-mail: hsl@Agrovi I/S.dk Mobil: 51 48 90 81
Myndighed	Lejre Kommune

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	4
Dispensation fra afstandskrav.....	5
Høring	7
Offentliggørelse af afgørelsen	7
Vilkår.....	9
Generelt	9
Produktionsareal og dyrehold	9
Landskab	9
Husdyrgødning	10
Lugt	10
Andre gener	10
Affald	11
Ophør af produktionen	11
Tilladelsens forudsætninger.....	12
Sagsforløb	12
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering.....	12
Indledning	12
Produktionsareal, dyrehold og drift	12
Afstandskrav	17
Opbevaringsanlæg til husdyrgødning	18
Lugt	18
BAT og miljøteknologi	19
Ammoniakdeposition og natur	19
Bilag IV-arter	22
Energi- og vandforbrug	23
Andre gener – transport, støj, skadedyr, døde dyr, affald, lys, støv	23
Transport	23
Støj	24
Skadedyr	24
Døde dyr	25
Øvrigt affald	25

Lys	25
Støv	26
Bilag 1: Situationsplan.....	27
Bilag 2: Staldtegninger (ny hestestald)	29
Bilag 3: Placering af læskure.....	31
Bilag 4: Ansøgers miljøansøgning	32
Bilag 5: Høringssvar.....	33

Resumé

På ejendommen Egebjerggård beliggende Rorupvej 21A, Højby, 4320 Lejre ønsker ansøger at etablere et stutteri med opdræt af islandske heste. Ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 36,5 ha.

I forbindelse med disse aktiviteter ønskes der etableret en ridehal, en ovalbane, en ridebane, og et par eksisterende stalde ønskes ombygget til hestebokse og løsdrift, og der opsættes flytbare læskure. Desuden etableres ny mødding ved staldene.

Ombygningen og udvidelsen af staldarealet betyder, at produktionsarealet udvides, og ansøger søger derfor om en miljøtilladelse efter husdyrlovens § 16b. Der søges om 345 m² produktionsarealer.

I forbindelse med godkendelsen sker der ingen ydre ændringer af de eksisterende bygninger.

Ejendommens samlede ammoniakfordampning er mindre end 750 kg N/år, og der skal derfor søges om en miljøtilladelse efter lovens § 16b uden krav om reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Afgørelse om miljøtilladelse

Lejre Kommune meddeler tilladelse til hestebrug på Rorupvej 21A, 4320 Lejre, matrikel 10a - Højby By, Rorup.

Der gives tilladelse til et samlet produktionsareal på 345 m². Der ønskes opført en ridehal (20 m x 60 m), en oval ridebane med udvendige mål 46 x 300 m, en 20 x 60 m ridebane indeni ovalbanen, en 22 m³ møddingsplads eller møddingscontainer samt etablering af 1-3 flytbare læskure på ca. 5 x 6 m.

Lejre Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen bl.a. ved, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Lejre Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugloven¹.

¹ Husdyrbrugloven – Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Miljøtilladelsen gives med hjemmel i § 16b i husdyrbrugloven med de vilkår, som fremgår af tilladelsen, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Ved ansøgning om miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16b er der ikke krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Der er på baggrund af de indsendte oplysninger foretaget screening for ekstraordinært krav om miljøkonsekvensrapport for projektet. Screeningen har vist, at det ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet, og det vurderes, at det ansøgte ikke skal være omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport, som beskrevet i godkendelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 4, nr. 3 (bek. 300/2024).

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og tilladelsens vilkår overholdes. Tilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter, tilladelsen er meddelt.

Hvis en del af tilladelsen derefter ikke er udnyttet i 3 år, bortfalder tilladelsen for denne del jf. husdyrgodkendelsesloven § 59a. Vurderingen af om en del af miljøtilladelsen bortfalder, vil altid ske på baggrund af den gældende lovgivning.

For at undgå bortfald skal mindst 25 % af det godkendte eller tilladte produktionsareal anvendes driftsmæssigt i 3 på hinanden følgende år. Ved driftsmæssig anvendelse forstås, at der produceres mindst 50 % af det antal dyr, der er muligt inden for dyrevelfærdsreglerne eller andre krav, som gælder for husdyrbruget.

Miljøtilladelsen fritager ikke for krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

Dispensation fra afstandskrav

Der dispenseres med denne tilladelse fra afstandskravet ift. afstand fra hestestald til egen beboelse og fra hestestald til drikkevandsboring. Ansøger har ansøgt om dispensation og har givet begrundelser for dispensationsansøgningen.

Ansøgers beskrivelse og begrundelse for dispensationsansøgning:

Der søges om dispensation for afstandskravet til egen beboelse. Den østlige staldlænge ligger mindre end 15 m fra stuehuset. Der er tale om eksisterende bygninger med et eksisterende dyrehold, der udvides.

Der søges desuden om dispensation for afstandskravet til vandboring. Ejendommen har en egen vandboring beliggende i gårdspladsen. Afstanden til de eksisterende staldlænger 7,5 m. Hestestaldene er indrettet med dybstrøelse, der har et stort opsugningspotentiale, samtidig er hestegødning ikke flydende eller koncentreret.

Kommunens vurdering

Afstand fra "Eksisterende hestestald" til egen beboelse:

Kommunen skal, ved vurdering af husdyranlægs afstand til beboelse på samme ejendom sikre, at beboernes sundhed og trivsel varetages.

Stalden ændres eller flyttes ikke, men arealet udvides. Beboelsen på ejendommen, der søges om dispensation i forhold til afstandskrav, bebos af ejerne selv. Ved dispensation for afstandskravene kan der være risiko for gener i beboelse i form af lugt, støj, støv mm. Lejre

---

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen – Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

kommune vurderer, at gener i form af f.eks. støj og støv fra det ansøgte dyrehold vil være minimale. På denne baggrund meddeles der dispensation til det ansøgte. Det findes ikke relevant at stille vilkår i forhold til dispensationen.

Afstand fra "Gl. stald" til drikkevandsboring:

Da en del af "Gl. stald" ligger mindre end 25 m fra egen boring, søges der om dispensation fra afstandskravet. Det vurderes, at der kan gives dispensation for afstandskravet til drikkevandsboring på 25 meter. Dette begrundes med, at der ikke foretages ændringer på eksisterende staldbygninger, som ligger i en afstand af 7,5 meter fra vandindvindingsboringen på gårdspladsen. Det øgede hestehold i de eksisterende stalde, vurderes ikke at udgøre en risiko for forurening af drikkevandet, da boksende muges dagligt, og opbevares i container på den anden side af driftsbygningen. Containeren afhentes efter behov af godkendt aftager. Løsdriftsstalden står i højere kote end drikkevandsboringen, men det meste af bygningen er længere væk end afstandskravet på 25 meter. Ud fra ansøgningen ses også at dele af bygningen skal være administrativ bygning uden dyr. Dybstrøelsen har et stort opsugningspotentiale og hestegødning er ikke flydende eller koncentreret som det gør sig gældende for kvæg, der tidligere har været opstaldet i stalden på ejendommen.

Vilkår:

- Containeren med mødding skal stå på fast underlag, så evt. spild kan opsamles. Containeren må ikke placeres på gårdspladsen, hvor drikkevandsboringen befinder sig.
- Løsdriftsstalden skal etableres med fast bund (støbt gulv af beton).

Dispensationerne meddeles i medfør af husdyrbrugsloven³ § 9, stk. 3 meddeler Lejre Kommune dispensation fra kravene i § 8, stk. 1, nr. 1 og 6.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøtilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugsloven³.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives inden den **16. august 2024** klokken 23:59.

Du klager via Klageportalen, som du kan finde her: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. Du kan finde nærmere information om, hvordan man klager via Nævnenes Hus' hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lejre Kommune via Klageportalen. I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Lejre Kommune. Kommunen sender herefter klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at

---

³ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., LBK nr. 520 af 01/05/2019

bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Lejre Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

En klage har ikke opsættende virkning. Det vil sige, at afgørelsen kan udnyttes på eget ansvar, mens klagen behandles – medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Lejre Kommune, Center for Teknik og Miljø, Natur & Miljø den 19. juli 2024

Høring

Udkast til miljøtilladelsen har været i høring i 2 uger i perioden fra den 4. juli 2024 til den 18. juli 2024.

Følgende har modtaget orientering om høringen, og udkastet lå bl.a. på Kommunens hjemmeside:

- Ansøger Hrannar Gunnarsson/Anne Clara
- Ansøgers konsulent Agrovi I/S, Ann Reitan Frost
- Ejere af nabomatrikler (konsekvensradius for lugt kan ikke beregnes – lugtemissionen er så lille, at den ikke kan beregnes).

Denne høringsrunde gav anledning til bemærkninger fra HOFOR. Resumé af høringssvar og kommunens bemærkninger hertil er indarbejdet i tilladelsen som Bilag 5. Høringssvar har ikke givet anledning til ændring af vilkår.

Offentliggørelse af afgørelsen

Miljøtilladelsen er annonceret den 19. juli 2024 på kommunens hjemmeside:

<http://www.lejre.dk/afgoerelser/2024/jul>

Afgørelsen om miljøtilladelse vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale Miljø Administration (DMA) på hjemmesiden dma.mst.dk.

Følgende har fået tilsendt afgørelsen:

- Ansøger Hrannar Gunnarsson/Anne Clara
- Ansøgers konsulent Agrovi I/S, Ann Reitan Frost
- Omkringboende naboer, der har anmodet om det

Myndigheder, organisationer og andre der har fået tilsendt kopi:

- Miljøstyrelsen, Tolderlundsvej 5, 5000 Odense C; mst@mst.dk
- Miljøministeriet, Fredeiksholms Kanal 26, 1220 København K, mim@mim.dk
- Naturstyrelsen, Gjøddinggård, Førstballevej 2, 7183 Randbøl; nst@nst.dk

- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, trost@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia; mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K; fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V; ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masedøgade 20, 2100 København Ø; dn@dn.dk og Danmarks Naturfredningsforening Lejre; dnlejre-sager@dn.dk; lejre@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V; natur@dof.dk og Dansk Ornitologisk Forening - Lejre; lejre@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV; lejre@friluftsradet.dk; lokalraad@friluftsradet.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistrædet 22, 3. sal 1208 København K; info@rgo.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K; kontor@botaniskforening.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten; post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Roskilde Museum, Munkebro 2, 4000 Roskilde; roskildemuseum@roskilde.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark, Njalsgade 21 G, 2300 København, info.dk@greenpeace.org

Vilkår

§ 16 b miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at husdyrbruget på Rorupvej 21A, 4320 Lejre, opfylder følgende vilkår:

Generelt

1. Tilladelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter vedr. bygningerne på ejendommen Rorupvej 21A, 4320 Lejre.
2. Husdyrbruget med tilhørende anlæg skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nr. 243035 af 20.12.2023 med efterfølgende version 2.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget og kunne fremvises ved tilsyn. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af eventuelt ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Den, der til enhver tid har ansvaret for husdyrbrugets drift, er ansvarlig for, at vilkårene for husdyrbruget overholdes.

Produktionsareal og dyrehold

5. Løsdriftsstalden skal etableres med fast bund (støbt gulv af beton).
6. Husdyrproduktionen skal foregå i henhold til nedenstående skema, og produktionsarealet må samlet set ikke overstige de ansøgte 345 m².

Tabel 1. Oversigt over stalde med angivelse af navn, dyretype, gulvsystem og produktionsareal.

Staldnavn	Staldtype	Dyretype	Ansøgt produktionsareal m²
Løsdriftsstald	Heste, dybstrøelse	Heste	150
Gl. stald	Heste, dybstrøelse	Heste	120
Eksisterende stald	Heste, dybstrøelse	Heste	75
I alt			345

Landskab

7. Der må maksimal opstilles 3 læskure på ejendommen til hesteholdet og skal placeres som vist på bilag 3. Læskurene må hver maksimal have en størrelse på 30 m² og en maksimal højde på 2,5 meter. De skal fremstå med facader i træ i farven sort eller mørkegrøn eller stå ubehandlet. Taget skal være sort/mørkt. Læskurene må ikke opføres med blanke og/eller reflekterende materialer. Læskurene skal fjernes, når hesteholdet ophører.
8. Læskurene på ejendommen skal placeres som angivet i Bilag 3.

9. Der må ikke opsættes hegn og belysning omkring ovalbanen og ridebanen. Et tov i en neutralfarve i en højde på maksimal 30 cm over eksisterende terræn er tilladt.
10. Belægningen på ridebanen skal bestå af naturmaterialer som f.eks. sand og grus.
11. Ridehallen skal fremstå med mørkt mat tag, og facaderne skal fremstå i en mørk dæmpet farve f.eks. mørkebrun og ikke må være blank eller reflekterende.
12. Overskudsjord fra etablering af ridehal og ridebane, kan spredes ud i et tyndt jævnt lag, med en højde på maksimal 20 cm på arealet nord og øst for ridehallen og ridebanen, eller køres væk fra ejendommen.

Husdyrgødning

13. Der skal anvendes følgende opbevaringsanlæg for husdyrgødning:
  - Møddingplads/møddingcontainer på 22 m².
14. Containeren med mødding skal stå på fast underlag, så evt. spild kan opsamles. Containeren må ikke placeres på gårdspladsen, hvor drikkevandsboringen befinder sig.
15. Håndtering af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørligt hensyn til omgivelserne.

Lugt

16. Såfremt der, efter kommunens vurdering, opstår lugtgener, som er væsentligt større end det, der kunne forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
17. Der skal til stadighed udføres og opretholdes en god staldhygiejne. Herunder skal det sikres, at staldenes stier og foderarealernes bund holdes tørre, og at stald- og fodringsanlæg holdes rent.

Andre gener

18. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet.
19. Ejendommens indendørs og udendørs arealer skal vedligeholdes, renholdes og ryddes op, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.
20. Ejendommen skal indrettes, så der ikke opstår væsentlige støvgener for omkringliggende nabobeboelser, bymæssig bebyggelse eller virksomheder.
21. Virksomhedens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nabobeboelsers opholdsareal, må ikke overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, jævnfør nedenstående tabel.

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Hverdage kl. 07-18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat kl. 22-07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.

Støjvilkår omfatter al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer, dog ikke støj fra markdriften.

22. Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
23. Udendørs belysning og lys fra stalde og ridehal må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer. Udendørs belysning på ridehallen må kun opsættes ved indgangsdøren, og belysningen skal være nedadrettet.
24. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester eller sprøjtemidler skal foregå på en støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Affald

25. På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald.

Ophør af produktionen

26. Ved ophør af husdyrbruget på ejendommen fjernes alle foder-, hjælpemiddel- og gødningsrester.

Tilladelsens forudsætninger

Sagsforløb

Egebjerggård v/ Hrannar Gunnarsson/Anne Clara, Rorupvej 21A, 4320 Lejre ansøger om miljøtilladelse til at ændre husdyrproduktionen på Rorupvej 21A samt etablere diverse nye anlæg til stuttedrift på ejendommen. Ansøgningens 8-års-drift er 126 m² produktionsareal til primært ammekøer.

Der ansøges om følgende ændringer:

- Der etableres en ridehal på ca. 22x62 m.
- Der etableres en ovalbane på ca. 300x46 m (udvendig mål).
- Der etableres en ridebane med ridemål 20x60 m indeni ovalbanen.
- Møddingsplads eller plads til møddingscontainer på 22 m².
- Der opstilles 1-3 flytbare læskure på ca. 5x6 m.

Ridehallen og ridebanen, som begge er erhvervsmæssigt nødvendige for stuttedriften, er jf. planlovens vejledning indarbejdet i denne miljøansøgning.

Størrelsen af det ansøgte produktionsareal er på 345 m² med en beregnet ammoniakfordampning i ansøgt drift på 205 kg NH₃-N/år. Da husdyrbrugets ammoniakemission er mindre end 750 kg NH₃-N pr år, er husdyrbruget ikke omfattet af reglerne om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven med BAT-krav.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Lejre Kommune skal ved afgørelse om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet. Kommunen skal desuden vurdere, om husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Produktionsareal, dyrehold og drift

Ansøgers beskrivelse

Ejendommen består af en eksisterende løsdrift, der tidligere har været brugt til kvæg. Denne skal fremadrettet bruges til løsdrift til heste med plads til minimum 8-10 heste på dybstrøelse. Derudover er der i en eksisterende længe indrettet 8 hestebokse. En anden staldlængde ønskes indrettet med ca. 12 hestebokse. Yderligere etableres der ridehal, ridebaner og en møddingplads/-container.

Der vil fremadrettet være 5 følhopper samt føl og ungheste herfra på ejendommen, i alt ca. 27 egne heste.

Produktionsarealet vil være:

Staldafsnit	Ansøgt m ²	Nudrift m ²	8-års drift m ²
Eksisterende løsdrift	150	91	91
Eksisterende stald (8 bokse)	75	35	35
Gamle stald (12 bokse)	120	0	0
I alt	345	126	126

Derudover ønskes der etableret 1-3 flytbare læskure til stutternets ungheste. Disse placeres på de foldarealer, der hører til ejendommen således at hestene har adgang til de omkringliggende græsarealer. De flytbare læskure flyttes årligt.

Lejre kommunes vurdering

En oversigt over staldanlæg med mål på produktionsarealet fremgår af Bilag 2.

Det er størrelsen på det ansøgte produktionsareal, samt gulv- og dyretype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Derfor må der kun gå den dyretype på de produktionsarealer, der er angivet i vilkårene. Antallet af dyr har derimod ikke betydning.

Der stilles vilkår om, at det ansøgte produktionsareal, samt gulv- og dyretype overholdes.

Der gøres opmærksom på, at de staldarealer, der ikke indgår i produktionsarealet skal rengøres som beskrevet i godkendelsesbekendtgørelsen § 38.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse

Ridehal

Ansøger ønsker, inden for en årrække, at opføre en ridehal med ridebanemål 20x60 m. Ridehallen ønskes opført, så der er mulighed for at træne særligt ungheste i et sikkert indendørs miljø hele året. Desuden vil det være muligt at vedligeholde træningen både af ungheste og konkurrenceheste bedre, når træningen kan foregå hele året. Dette er ikke muligt på en udendørs bane, der oftest vil være for våd og derved blive ødelagt en stor del af vinterperioden. Ridehallen ønskes placeret i tilknytning til de eksisterende bygninger. Terrænet det pågældende sted er relativt fladt, hvilket vil minimere mængden af jordarbejde. Der vil blive plantet afskærmende beplantning omkring ridehallen.

Alternativet til at bygge ridehal er, at ansøgers heste dagligt i vinterperioden skal transporteres til en anden ridehal så træningen kan foregå på en indendørs bane. Dette vil være voldsomt problematisk rent tidsmæssigt og fordyrende for den daglige drift med så stort et hestehold.

Ovalbane og ridebane

Ovalbanen ønskes placeret på marken sydøst for ejendommen tæt på ridehallen, hvor terrænet er relativt fladt. Ridebaneanlæggets placering er valgt i samarbejde med Lejre Kommune.

Læskure:

Derudover ønskes der etableret 1-3 flytbare læskure til stutternets ungheste. Disse placeres på de foldarealer, der hører til ejendommen således at hestene har adgang til de omkringliggende græsarealer. De flytbare læskure flyttes årligt. Der fodres og vandes ikke i læskurene, der derfor kan indrettes med dybstrøelse uden fast bund. Læskurene er ca. 5 x 6 m. Kiphøjde er ca. 2-3 m.

Lejre kommunes vurdering

Ejendommen er beliggende i kuperet område i det åbne land ca. 600 m syd for Lejre, og ca. 760 meter nordvest for Rorup. Der er god afstand til nabobeboelser og offentlige veje. Ridehallen og ridebanen etableres inden for skovbyggelinje, men driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene kan etableres uden dispensation. Der er ikke andre beskyttelseslinjer eller byggelinjer, der påvirker det ønskede projekt.

Der gives tilladelse til et samlet produktionsareal på 345 m². Der ønskes derudover opført en ridehal (20x60 m), oval-/ridebane, 3 stk. flytbare læskure samt møddingplads/-container.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Ved ansøgninger efter husdyrbrugloven, der indebærer opførelse af ny bebyggelse, skal det indgå i kommunens vurdering, om de ansøgte bygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 3.

Der er indsendt en forretningsplan, hvor der redegøres for planerne om at etablere et stutteri. Fra år 1 omfatter stutteriet 3 stk. avlshopper, stigende til 5 avlshopper i år 3 og fremad.

Planklagenævnets hidtidige praksis er, at 5-7 avlshopper er stutteridrift. På denne baggrund vurderes det, at de ansøgte anlæg, herunder oval-/ridebane, læskurer og ridehal er erhvervsmæssigt nødvendige byggerier til ejendommens drift som landbrug.

Der søges om tilladelse til opførelse af ridehal og ridebane med internationale mål. Træning samt fremvisning af islandske femgængere i den laterale gangart pas, kræver længde og sker aldrig på et krumt ridespor eller på en volte. Gangarten rides kun på lige spor og i højt tempo. Hesten "lægges i" pas fra galop og tages ned i fart før et hjørne. Derfor er en lang ridehal og ovalbane nødvendig for at træne, fremvise og optimere denne gangart.

De nye anlæg betragtes på denne baggrund som nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Kommuneplan 2021

De nye anlæg etableres i et område, som i kommuneplanen er udpeget som potentielt naturbeskyttelsesområde.

Det relevante afsnit i Retningslinje 3.2.3:

Tilstanden og arealanvendelsen i de udpegede naturbeskyttelsesområder må ikke ændres, hvis det forringer levesteder for det vilde plante- og dyreliv eller forringer muligheden for at styrke eller genoprette dem. Ændringer kan dog ske, hvis de kan begrundes ud fra væsentlige samfundsmæssige hensyn, og hvis det kan ske uden at forringe forholdene for plante- og dyrelivet.

Der må som hovedregel ikke planlægges eller placeres bygninger og anlæg ud over det, der er nødvendigt for at drive landbrug, skovbrug og fiskeri.

De nye anlæg er nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom og vurderes ikke væsentligt at forringe levesteder for det vilde plante- og dyreliv eller muligheden for at styrke eller genoprette dem. Det ansøgte vurderes ikke at være i strid mod kommuneplanens retningslinje 3.2.3.

Ejendommen er yderligere beliggende i et område, der i Kommuneplan 2021 er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde og dermed i område for placering og udvikling af landbrugserhverv og -produktion, som er beliggende udenfor bebyggelse eller andre væsentlige interesser.

Det relevante afsnit i Retningslinje 2.2.1:

De særligt værdifulde landbrugsområder skal primært forbeholdes jordbrugsmæssige formål, herunder lokalisering af store landbrugsbygninger og anlæg.

De nye anlæg er nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom, og vurderes ikke at være i strid mod kommuneplanens retningslinje 2.2.1.

Samlet vurderes det ansøgte ikke at være i strid mod kommuneplanen.

Landskabelig vurdering af de nye anlæg

Ridehal:

Ridehallen ønskes placeret i tilknytning til de eksisterende bygninger, jf. Bilag 1. Terrænet det pågældende sted er relativt fladt, hvilket vil minimere mængden af jordarbejde. Der vil blive plantet afskærmende beplantning omkring ridehallen. Der er udarbejdet en simpel visualisering af ridehallen, figur 1. Ridehallen ønskes opført i mørke nuancer (sort/brun) i stedet for i hvid som angivet, så den vil syne mindre end angivet i visualiseringen.

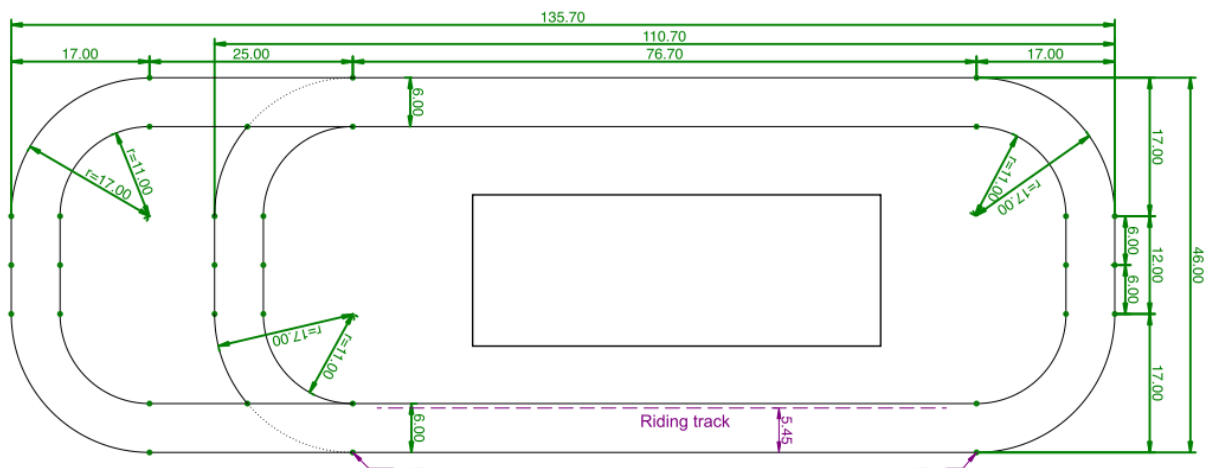
Figur 1. Visualisering af ridehal

Da der ikke er udpeget bevaringsværdigt landskab eller kulturmiljø i området, stilles der ikke vilkår om etablering af afskærmende beplantning ved ridehallen. For at ridehallen ikke bliver fremtrædende i landskabet, stilles der vilkår om, at bygningen skal fremstå med mørkt tag og at facaderne skal fremstå i en mørk dæmpet farve f.eks. mørkebrun og ikke må være blank eller reflekterende.

Det vurderes, at ridehallen, med den ansøgte placering syd for ejendommen i tæt tilknytning til ejendommens øvrige anlæg, og med de stillede vilkår om farver og materialer, ikke væsentligt vil påvirke området's landskabelige værdier.

Ridebane:

Der ønskes etableret en oval ridebane, der ønskes udformet som nedenfor angivet med udvendig 300 m bane, indvendig 250 m bane, samt indvendig dressurbane med ridemål 20x60 m. Banen ønskes i de angivne mål, da det er denne type bane der bruges til konkurrencer for de islandske heste. Det vil derfor være et vigtigt redskab i træningen og klargøringen af kårings- og salgsheste, og til salgsfremstillinger. Ridebanen vil blive drænet. Drænvand føres til markdræn eller faskine.

Figur 2. Skitse ridebane

Lejre Kommunes vurdering:

Det vurderes, at den ansøgte placering syd for ejendommen og i tæt tilknytning til ejendommens øvrige anlæg ikke væsentligt vil påvirke områdets landskabelige værdier. For at begrænse ridebaneanlæggets dominans i landskabet stilles der vilkår om, at der ikke må etableres hegn og belysning langs ovalbanen og ridebanen. Et tov i en neutralfarve i en højde på maksimal 30 cm over eksisterende terræn kan accepteres.

Læskure:

Det er foretaget en vurdering af de ansøgte læskure til heste. På figur 3 nedenfor er der vist tre markeringer. Se endvidere Bilag 3.

Figur 3. Placering af læskure

I den røde markering kan der frit opsættes læskure uden det giver landskabelige gener.

Inden for den gule markering, bør læskuret placeres så tæt på eksisterende beplantning som muligt, og det må ikke placeres højere end kote 27,5. Dette med henblik på, at læskurene ikke ligger for højt og dermed syner markant i landskabet.

Inden for den lilla markering skal læskurene placeres så tæt op ad den eksisterende beplantning som muligt for ikke at syne markant, når man går ved skjoldungestien eller ved Lejrevej. Læskurene vil her være trukket væk fra åen i forhold til oversvømmelse.

For at læskurene ikke optræder for markant i landskabet stilles der vilkår om, at de skal placeres som beskrevet ovenfor. Der stilles vilkår om, at der maksimalt må opstilles 3 læskure på ejendommen til hesteholdet, og at de hver maksimalt må have en størrelse på 30 m² og en maksimalhøjde på 2,5 meter. De skal fremstå med facader i træ i farven sort eller mørkegrøn eller stå ubehandlet, taget skal være sort/mørkt, og læskurene må ikke opføres med blanke og/eller reflekterende materialer. Læskurene skal fjernes, når hesteholdet ophører.

Afstandskrav

Lejre kommunes vurdering

De generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering, udvidelse og ændring som medfører forøget forurening, hvilket vil sige den nye hestestald, ridehallen, læskurene og den nye gødningscontainer. Eksisterende, lovligt opførte husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af afstandskravene.

Tabel 2. Generelle afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven, samt konkrete afstande.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Faktisk afstand
Byzone, sommerhusområde m.v. og fremtidig byzone; Fremtidig byzone Kundby	50 m	600 m
Lokalplan i landzone for boliger;	50 m	>2,2 km
Nabobeboelse	50 m	Ca. 500 m
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	Ca. 7 m – egen boring beliggende i gårdspladsen
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	950 m – vandværk ved Højby 200 m – Boring Lavringe kildeplads (DGU 206.2059)
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	75 m -sø i haven
Offentlig vej og privat fællesvej; Enghaven	15 m	200 m
Naboskel, matrikel 3a	30 m	160 m
Beboelse samme ejendom	15 m	10 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m
Kategori 1 og 2 natur, § 7 i loven	10 m	> 10 m

På visse vilkår meddeles der dispensation for afstand fra afstand fra stald til ikke almen drikkevandsboring og fra afstand fra stald til egen beboelse, se indledning. Alle øvrige afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 er overholdt.

Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Kapacitetsberegning for den forventede produktion:

Dybstrøelse:

På ejendommen forventes der er en årlig produktion på ca. 135,6 tons dybstrøelse. Gødningen fra hestestalden afhentes efter behov af godkendt modtager eller udbringes på ejendommens arealer efter gældende regler.

Dybstrøelsen i hesteboksene muges dagligt og opbevares på møddingspladsen/-containeren, der har en kapacitet på ca. 30 m³. Gødningen afhentes efter behov af godkendt aftager. Løsdrifterne bliver, hvis nødvendigt muges ca. 1- 2 gange årligt, og gødningen udsprede direkte på marken i gødningssæsonen, eller afhentes af godkendt modtager. Denne gødning skal således ikke opbevares på møddingspladsen/containeren.

Lejre Kommunes vurdering

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Der stilles vilkår herom.

Det er ejers ansvar, at der er opbevaringskapacitet nok, og kapaciteten vil svinge i forhold til ændringerne i dyretyper og antal, indenfor tilladelsens rammer. Kapaciteten vil blive tjekket i forbindelse med tilsyn.

Etableringen af møddingpladsen vurderes ikke at have landskabelige påvirkninger.

Lugt

Lejre Kommunes vurdering

Lugtgener stammer generelt fra opbevaring af husdyrgødning i stalde og på møddingspladser samt fra transport og udspreddning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveauet kræver, at projektet ikke må give anledning til væsentlige gener, hvilket i forhold til lugt betyder, at projektet skal overholde husdyrlovens lugtgeneafstande. Disse afstande afhænger af tre forskellige områdetypers lugtfølsomhed: byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger på landet (som ikke har landbrugspligt og ikke er ejet af ansøger).

Lugtgeneafstandene beregnes ud fra den lugt, der udledes fra staldene. De måles fra staldmidten på hver staldbygning og vægtes, hvis der er flere staldbygninger. Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til en beboelse uden genekriteriet overskrides.

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til 0 m for nabo, samlet bebyggelse og byzone (lugtbidraget er for lavt til at kunne beregnes). Der er konkret ca. 493 m til nabo på Lejrevej 52a, som er nærmeste nabo, 619 m til Lejrevej 54, som er nærmeste samlet bebyggelse, og der er 614 m til byzone ved Højby. Afstandene er oplyst som vægтет gennemsnitsafstand fra staldanlæggene. Det ansøgte projekt overholder således samtlige lugtgenekriterier.

Der er sat vilkår til, at husdyrbruget indrettes som det fremgår af ansøgningen. Det er desuden en forudsætning for beregningen, at staldene holdes rene og tørre, og der stilles vilkår om dette.

BAT og miljøteknologi

Lejre Kommunes vurdering

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, opbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte teknologier.

Beregning viser, at ammoniakemission fra husdyrholdet er på 205 kg NH₃-N/år. Da husdyrbruget udløser en ammoniakemission på mindre end 750 kg N/år, skal der ikke redegøres for BAT på ejendommen.

Ammoniakdeposition og natur

Lejre Kommunes vurdering

Husdyrbrugloven skal bl.a. forbygge og begrænse forurening af natur, vand og jord. Der er derfor stillet krav til beskyttelse af naturområder i kraft af blandt andet kravet til BAT og krav til den maksimalt tilladte kvælstof deposition eller merdeposition (i forhold til nudrift og 8-års-drift) til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper.

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåret kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager.

En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Ifølge Miljøstyrelsens seneste opgørelse over gennemsnit over 3 år på 5,6 km grid-niveau er baggrundsbelastningen med kvælstof fra luften 10,1 kg N/ha/år i det specifikke område (Miljøportalen <https://arealinformation.miljoeportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>).

De ammoniakfølsomme naturtyper er inddelt i tre kategorier, der er beskrevet nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2 og bilag 3.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne kan blive påvirket væsentligt som følge af kvælstoffordampning.

Ammoniakemissionen i ansøgt drift og meremissionen er angivet i tabel 3 herunder.

Tabel 3. Ammoniakemission i ansøgt drift og meremissionen i forhold til nudrift og 8 år tilbage.

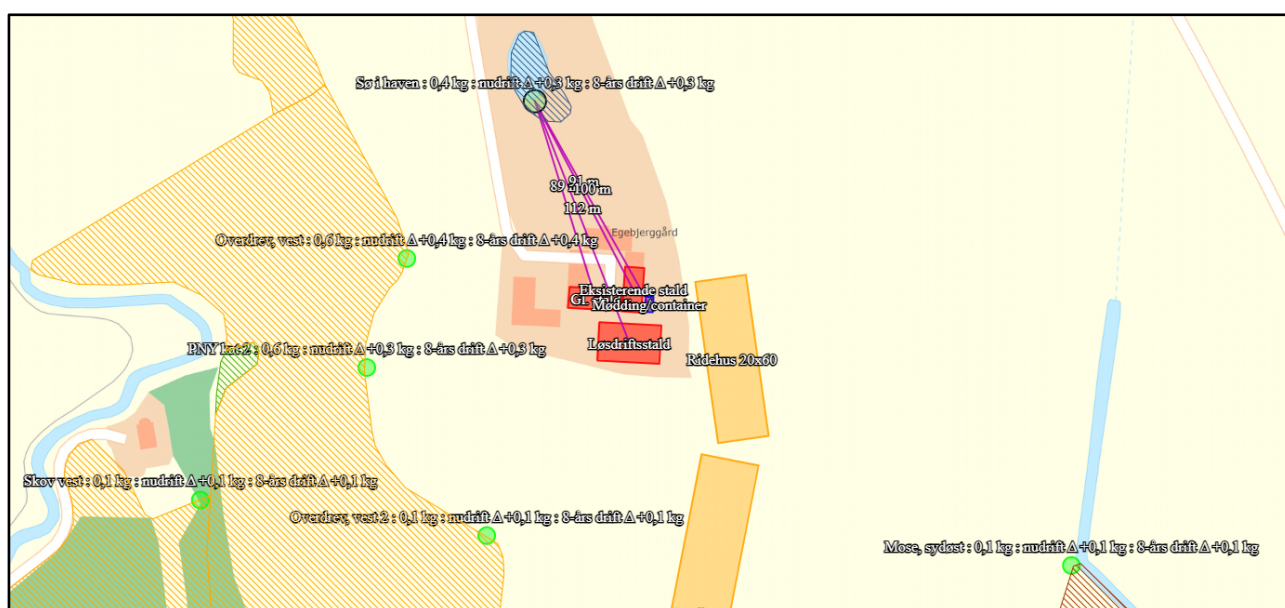
Samlet emission: **204,6** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **123,6** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **123,6** (kg NH₃-N/år)

Naturområde	Afstand anlæg til	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Overdrev	2,4 km Ø	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 2</i>				
Overdrev	100 m V	0,4	0,4	0,6
<i>Kategori 3</i>				
Mose/naturlig lysåben bevoksning	200 m Ø, V, S	0,1	0,1	0,1
<i>Øvrig § 3</i>				
Sø	100 m N	0,3	0,3	0,4

De nærmeste udpegede naturpunkter fremgår af figur 4.

Figur 4. Placering af nærmeste naturområder, hvortil der er beregnet ammoniakdeposition

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der fremgår af bilag 3 D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen uanset størrelsen, og som ligger indenfor Natura 2000-områder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev beliggende indenfor Natura 2000-områder.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-området Ramsø Mose. Området ligger 2,4 km øst for ejendommen. Depositionen udregnes til det nærmeste kategori

1 område, som er overdrev. Total depositionen og merdepositionen for det ansøgte er 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- natur omfatter krav til en maksimalt tilladt totaldeposition på 0,7, 0,4, eller 0,2 kg N/ha/år. Hvilken af grænserne, der konkret vælges, afhænger af om der er 0, 1 eller flere end 1 andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition fra anlægget ligger under laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldeposition fra anlægget er dermed overholdt.

Natura 2000

Ved sagsbehandling af et ansøgt projekt skal kommunen desuden foretage en vurdering efter habitatbekendtgørelsen (nr. 2091 af 12.11.2021): § 6. *Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.*

Afstanden mellem staldanlægget og det nærmeste Natura 2000 område er 2,4 km. Da ammoniakdepositionen på området er 0,0 kg N/ha/år, og dermed ikke påvirker naturen i området med ammoniak, vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt eller få negativ indvirkning på arterne og naturtyperne, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte.

I henhold til habitatbekendtgørelsen og på baggrund af ovenstående, konkluderes det, at det ikke er nødvendigt at foretage en konsekvensvurdering i forhold til påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor Natura 2000-områder (højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha).

100 m vest for husdyrbruget ligger det nærmeste kategori 2- overdrev. Totaldepositionen er 0,6 kg N/ha/år til området.

Totaldeposition af ammoniak på kategori 2 natur må ikke overstige 1,0 kg N/ha/år.

Med baggrund i dette er det Lejre Kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 2-natur.

Kategori 3 natur og anden § 3 beskyttet natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, og der kan ske ændring af naturtypens tilstand.

Kommunen skal derfor vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer af såvel kategori 3-natur som af anden § 3 beskyttet natur.

For kategori 3-natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Den nærmeste kategori 3 natur er et område med skov/overdrev, der ligger 200 m syd, øst og vest for ejendommen. Merdepositionen er op til + 0,1 kg N/ha/år. Merdeposition til kategori 3-natur ligger derfor under afskæringskriteriet.

Anden § 3 beskyttet natur: Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

Den nærmeste anden § 3 beskyttede natur er en sø beliggende 100 m nord for ejendommen, hvor merdepositionen er op til + 0,1 kg N/ha/år. På denne baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig tilstandsændring af naturområderne.

Det er Lejre kommunes vurdering, at ved overholdelse af vilkårene i denne tilladelse samt overholdelse af den generelle lovgivning, kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke den omkringliggende natur negativt.

Bilag IV-arter

Lejre Kommunes vurdering

På habitatdirektivets bilag IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

Arter, der potentielt kan findes i Lejre Kommune, fremgår af nedenstående tabel 4. En stor del af de bilag IV-arter, hvis yngle- og rasteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes primært ved de våde naturtyper.

Tabel 4: Bilag IV arter i kommunen

Bilag IV art	Foretrukket ynglehabitat
Markfirben	Typisk sol vendt skråning med vel drænedede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfrø	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Stor vandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Mygblomst	Fugtige enge og i moser med kalk i jorden. Kan også findes i fugtige lavninger i klitter og i frodige rørsumpe. Især findes den på steder nær kysten. I Lejre Kommune er den kun registreret på Orø.

Ifølge Miljøportalen er nærmeste fund af bilag IV arter sket i mosen beliggende 200 m sydøst for ejendommen, hvor der er sket fund af spidssnudet frø. Der er beregnet ammoniakmerdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra ejendommen til området. Bevaringsstatus for bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rasteplasser vurderes ikke påvirket af det ansøgte. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

Energi- og vandforbrug

Ansøgers beskrivelse

I forbindelse med byggeriet af ridehallen og stalde, mm, og ved løbende vedligehold og udskiftning af maskiner og installationer mv.- vil nye miljøvenlige teknologier blive tænkt ind i projektet.

Alt vand kommer fra egen boring, som er placeret i gårdspladsen.

Drikkevand til dyrene kan der ikke spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Vandspild er begrænset da der anvendes drikkekopper/-kar.

Lejre Kommunes vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ikke er til ansøgers egen fordel, at der sker unødvendigt ressourceforbrug af vand eller el i forbindelse med husdyrbrugets produktion. Det vurderes, at regelmæssig rengøring af staldmekanik vil medvirke til, at ressourceforbruget ikke stiger unødvendigt, og der stilles vilkår herom.

Lejre Kommunes vurderer, at det er vigtigt, at energi- og vandforbruget følges samtidig med at der til stadighed holdes fokus på nedbringelse af forbruget. En årlig aflæsning anses for værende minimum for at kunne følge udviklingen. Da der ifølge lovgivningen ikke er oplysningspligt vedr. forbruget på el og vand for et husdyrbrug af denne størrelse stiller Lejre Kommune ikke vilkår til dette.

Det bør dog være i ansøgers egen interesse at følge forbruget, og kommunen opfordrer kraftigt til kvartalsaflæsninger.

Andre gener – transport, støj, skadedyr, døde dyr, affald, lys, støv

Transport

Ansøgers beskrivelse

Antallet af transportere til og fra ejendommen vurderes at ligge på et normalt niveau for denne type ejendomme.

Lejre Kommunes vurdering

Der er én udkørsel fra ejendommen til offentlige vej Rorupvej. Der ligger ikke andre beboelser umiddelbart i nærheden af indkørslen til ejendommen.

Transport på de offentlige veje og gener fra kørsel ude på veje kan som hovedregel ikke reguleres i miljøgodkendelser, iht. flere klagenævnsafgørelser. Kun transport på ejendommens egen matrikel og udkørslen herfra kan reguleres via adgangsveje og tidsrum.

Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Med forventet transport som angivet af ansøger, vurderes belastningen for naboerne med støj og støv at være temmelig begrænset. Der er ikke andre adgangsveje fra ansøgers ejendom.

Med afstand på 400 m til nærmeste nabobeboelse fra indkørslen, vurderes det, at ind- og kørsel til og fra Rorupvej 21A samt de interne transporter omkring ejendommens bygninger ikke vil forårsage væsentlige gener for de omboende. Der stilles derfor ikke vilkår om transporter.

De støjgrænser, der er stillet som vilkår, gælder også for støj fra kørsel på ejendommens bygningsmatrikel. Vilkårene siger, at støjen skal være dæmpet om natten indtil klokken 7 morgen.

Støj

Ansøgers beskrivelse

Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Støjkilder	Beskrivelse
Dyreholdet	Der er daglig drift på ejendommen med dyr og maskiner. Aktiviteten er hovedsageligt om morgenen og om eftermiddagen alle dage.
Transporter til og fra ejendommen	Transporterne kommer normalt i dagtimerne og forventes ikke at give anledning til støjgener.
Interne maskiner, traktor, mm.	Der er en daglig drift med maskiner til fodring og daglig vedligehold Fra kl 7 – 18

Lejre Kommunes vurdering

Lejre Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser, da de kontinuerligt støjende aktiviteter foregår inde i bygningerne.

Kommunen vurderer, at støjen fra støjkilderne ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse i det åbne land, og disse vejledende grænser stilles som vilkår. Støjgrænserne svarer til områdetype 3 i henhold til Miljøstyrelsens vejledning (5/1984) om Ekstern støj fra virksomheder. Områdetype 3 er "blandet bolig og erhverv", og bruges også for landbrugsdrift i det åbne land.

Når der vurderes på støjgener, skal der tages højde for al støj fra virksomheden – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj vil derfor gælde al støj fra landbrugsdriften, men kun støjen fra ejendommens bygningsparcel, og ikke støj fra for eksempel markdriften.

Støjniveauet skal være lavt om natten, dvs. indtil klokken 7.

Skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr og fluer. Der anvendes fluebekæmpelse i det omfang der er nødvendigt.

Hvis der opstår problemer med rotter, vil disse blive bekæmpet med det samme. Der anvendes autoriserede kasser med rottegift, til bekæmpelse af rotter.

Lejre Kommunes vurdering

Det er vigtigt at forebygge flueplager i forbindelse med anlægget. Det gøres bl.a. ved hensigtsmæssig gødningshåndtering og god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Der stilles vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse efter de gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet.

Stalde, foderlagre og andre anlæg bør desuden holdes i forsvarlig rottesikret tilstand for ikke at give rotter gode levedmuligheder, hvilket stilles som vilkår. Hvis der konstateres rotter på ejendommen, skal det anmeldes til kommunen og eller privat bekæmpelsesfirma.

Ved overholdelse af vilkårene vurderer kommunen, at der ikke vil opstå gener for naboerne.

Døde dyr

Ansøgers beskrivelse

Døde dyr forekommer normalt ikke på ejendommen – hvis det sker, vil det døde dyr blive afhentet af DAKA hurtigt muligt.

Lejre Kommunes vurdering

Opbevaring af døde dyr skal overholde Bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr (Bek nr. 558 af 01/06/2011). Desuden skal opbevaring af døde dyr finde sted på egen matrikel.

For at undgå uhygiejniske forhold på ejendommen er det vigtigt, at de døde dyr ikke ligger tilgængeligt i længere tid og er overdækkede; mindst som beskrevet i bekendtgørelsen.

Øvrigt affald

Ansøgers beskrivelse

Affaldet fra ejendommen kan inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Forbrændingsegnet affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringsegnet affald

Forbrændingsegnet affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingsegnet affald forefindes normalt ikke på ejendommen, men i tilfælde af sådanne fraktioner vil det blive sorteret og bortskaffet til kommunal modtagestation.

Farligt affald sorteres og opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Lejre Kommunes vurdering

Opbevaring og bortskaffelse af affald vil blive kontrolleret ved tilsyn og skal opfylde Lejre Kommunes affaldsregulativer.

Der stilles vilkår om, at der på ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald.

Lys

Ansøgers beskrivelse

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.

Der er orienteringslys ved indgangene til stalde og ridehal.

Der er ikke lys i staldene om natten.

Lejre Kommunes vurdering

Det er kommunens vurdering, at belysningen fra ejendommens husdyrbrug ikke vil kunne være til væsentlig gene for naboerne. Vurderingen er begrundet i afstanden til de nærmeste naboejendomme.

Der stilles vilkår om, at lys fra ejendommen ikke må give anledning til væsentlig gene for omkringboende. Yderligere stilles der vilkår om, at der ikke må etableres belysning langs ovalbanen og ridebanen.

Støv

Ansøgers beskrivelse

De væsentligste årsager til støv fra en husdyrproduktion er transporter på grusvej og håndtering af foder og strøelse. Dele af ejendommen er asfalteret. Strøelse håndteres indendørs. Der forventes ikke væsentlige støvgener fra driften. Det vurderes, at støv ikke vil påvirke omkringboende væsentligt, da der er langt til nærmeste naboer.

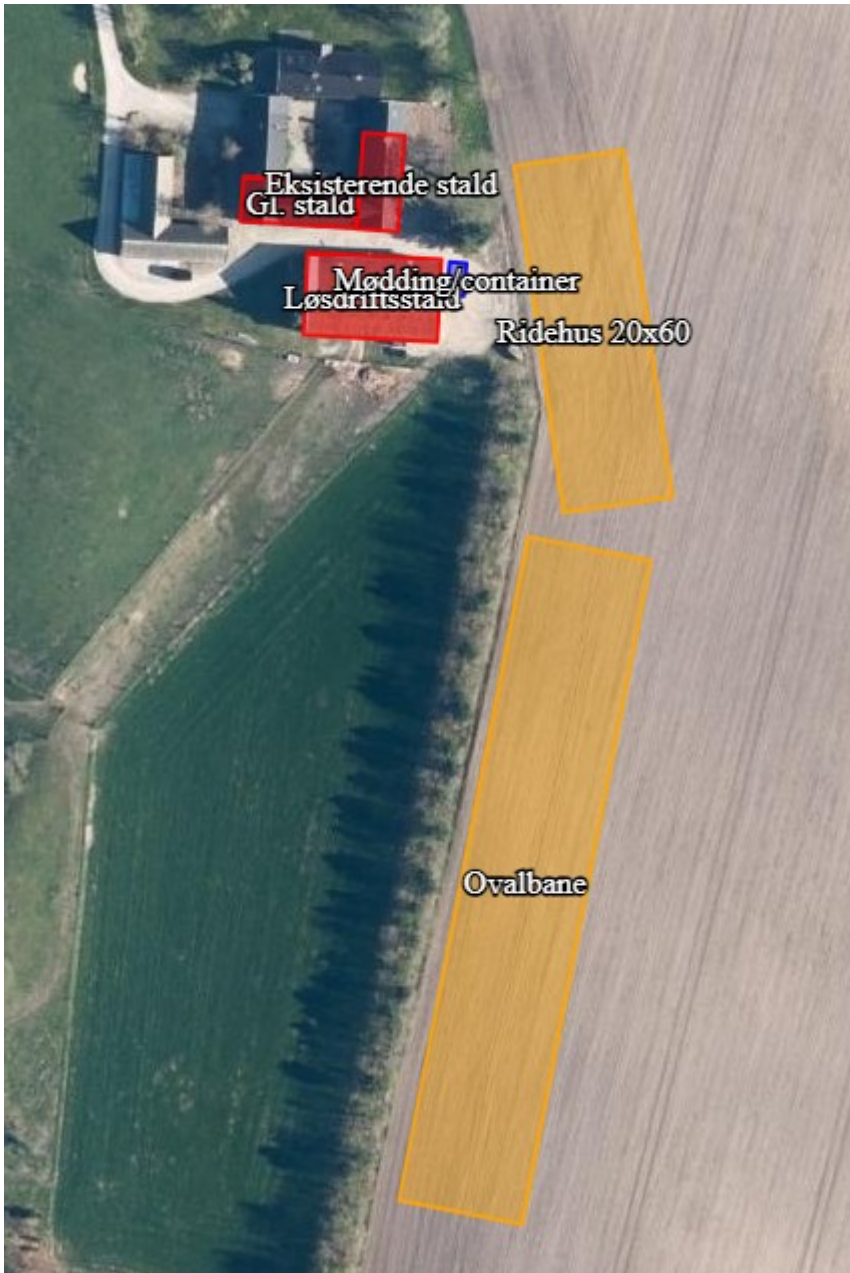
Lejre Kommunes vurdering

Det er kommunens vurdering, at de normale aktiviteter på husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

På grund af beliggenhed i forhold til naboer og tilkørselsforhold vurderer kommunen, at støv i forbindelse med interne transporter vedrørende husdyrproduktionen ikke vil give væsentlige gener for omkringboende. Der er stillet vilkår om at undgå væsentlige støvgener for de omkringboende.

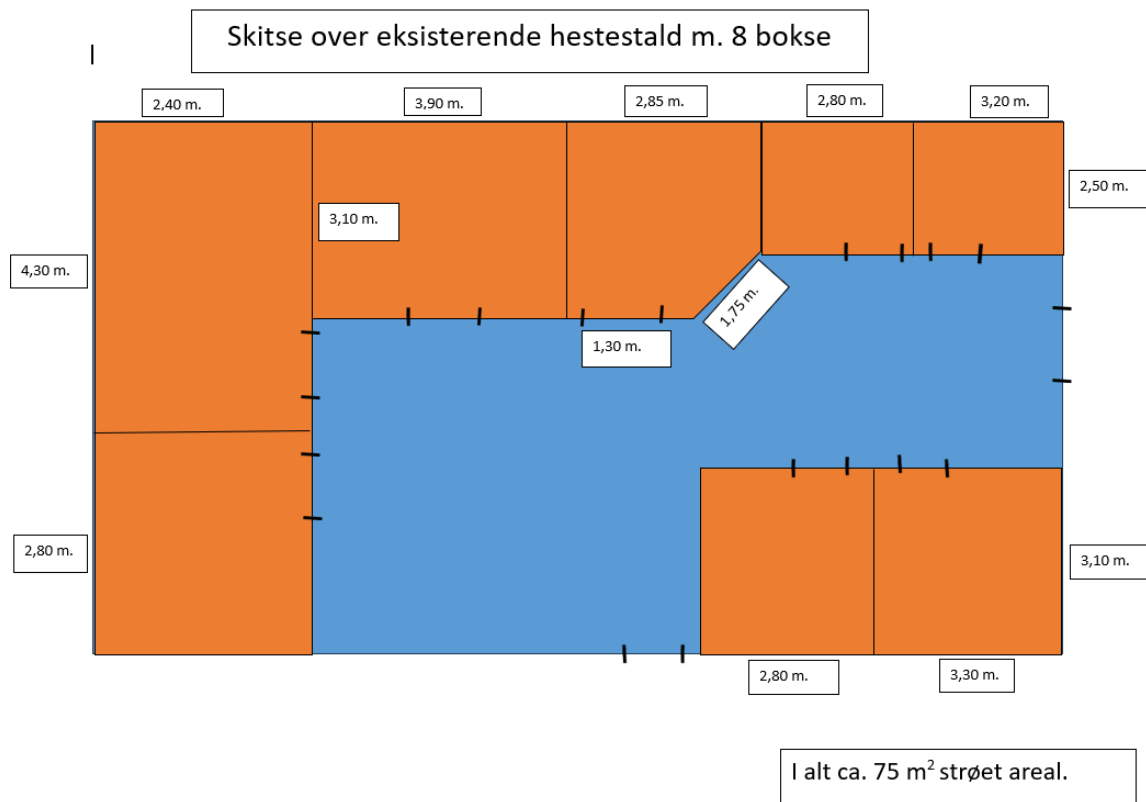
Bilag

Bilag 1: Situationsplan

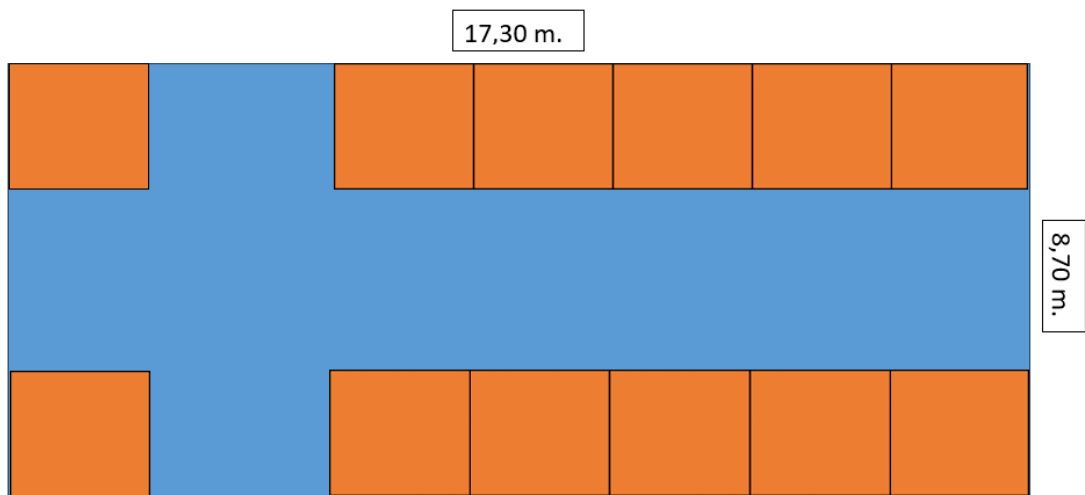

Bilag 2: Staldtegninger (ny hestestald)

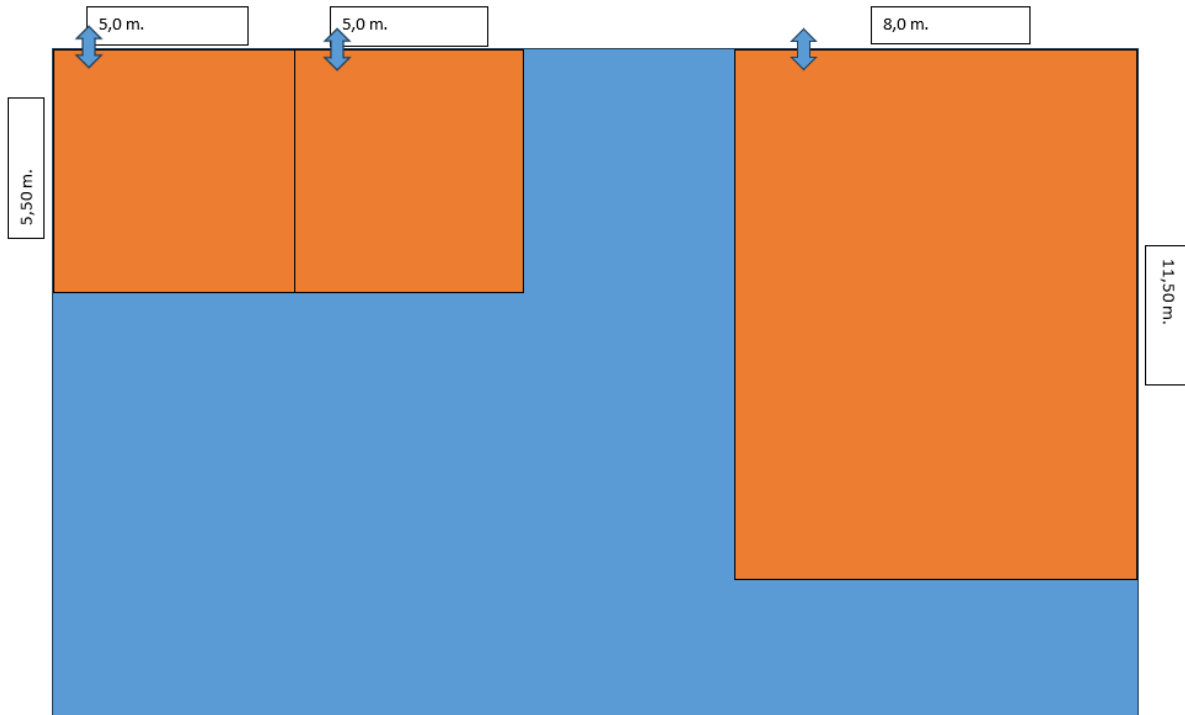

Skitse over gl. svinestald, der skal være fremtidig hestestald m. 12 bokse

I alt 150 m² hvoraf vi ønsker at lave ca. 12 hestebokse som vil udgøre ca. 120 m² af det samlede areal.

Løsdrift i Maskinhal, med 3 udgange + dør mellem to separate bokse

Bilag 3: Placering af læskure

Læskure skal placeres indenfor de med rød, gul og lilla markeringer.

Rød markering: Læskure kan placeres i hele området.

Gule markering: Læskure skal placeres så tæt på eksisterende beplantning som muligt, og det må ikke placeres højere end kote 27,5.

Lilla markering: Læskure skal placeres så tæt op ad den eksisterende beplantning som muligt.

Bilag 4: Ansøgers miljøansøgning

Bilag 5: Høringssvar

Der er kommet høringssvar fra HOFOR A/S, hvor det bemærkes, at matriklen med græsningsarealerne ligger direkte op ad HOFORs Lavring Kildeplads med mindre end 30 m til et par af borerne. Eksisterende og kommende bygninger samt ansøgte ride- og ovalbane ligger i det 50 årige grundvandsdannende opland til kildepladsen. Lavring Kildeplads må indvinde op til 800.000 m³ grundvand, der udgør drikkevand til 20.000 personer pr. år. Af tabel 2, side 17 i udkast til miljøtilladelsen til stutteridrft på Egebjerggård bør fremgå, at der er mindre end 200 meter til pumpehuset på Lavring Kildeplads og den nærmeste boring (DGU 206.2059) på kildepladsen.

Vilkår 10 bør skærpes: Belægningen på ridebanen og ovalbanen skal udelukkende bestå af naturmaterialer som f.eks. sand og grus, og der må ikke indbygges tæpperester eller andre materialer, som kan afgive miljøfremmede stoffer.

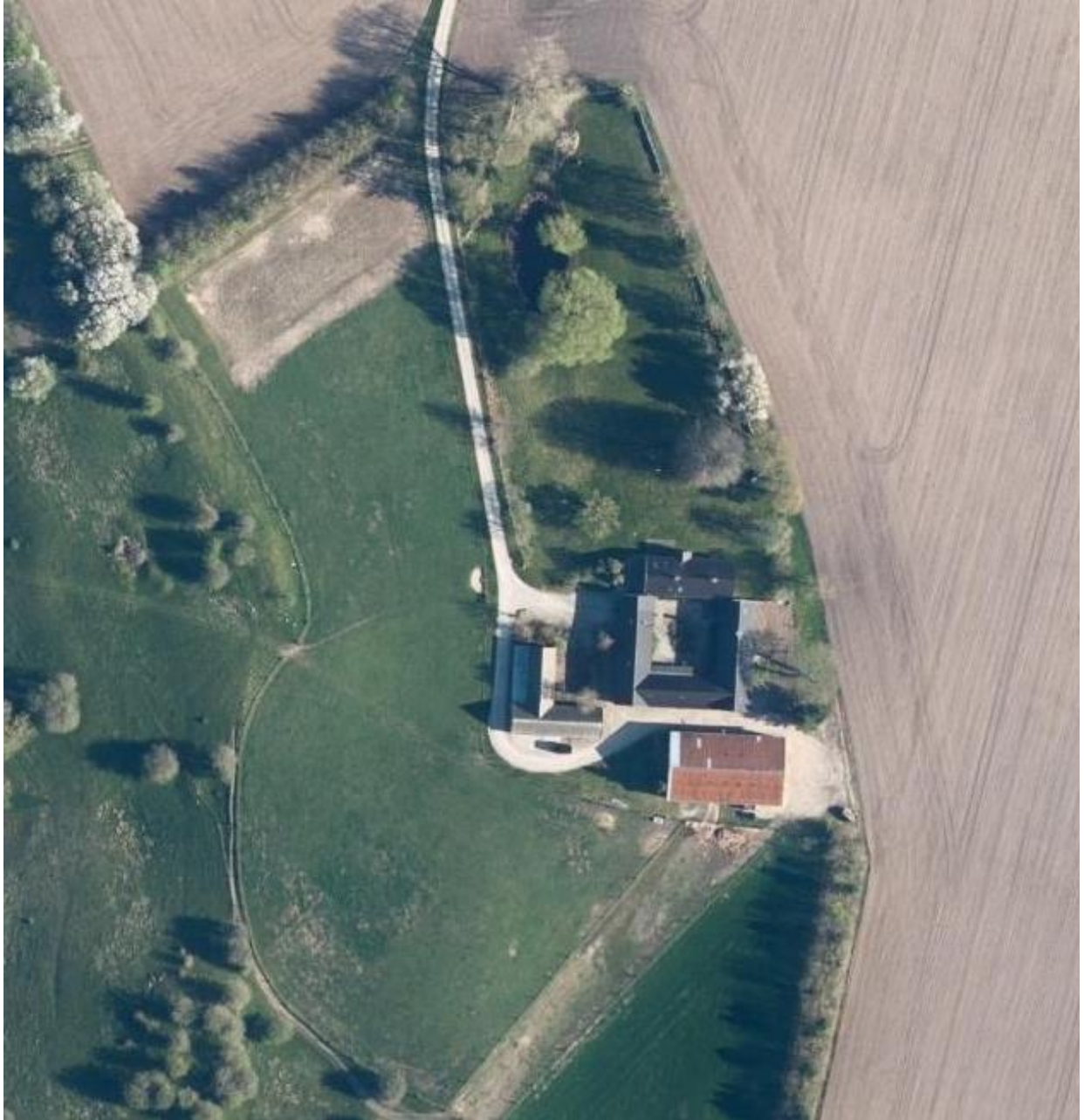
Til vilkår 11 bør tilføjes: Belægningen i ridehallen må ikke indeholde tæpperester eller andre materialer, som kan afgive miljøfremmede stoffer.

Bemærkninger til høringssvar

Tabel 2 beskriver overholdelsen af gældende afstandskrav i forhold til husdyrproduktionsanlæggene. Nyere lovgivning bestemmer, at arealanvendelse ikke længere er en del af miljøtilladelsen. Beskyttelseszoner omkring borerne varetages i anden lovgivning. Afstand fra produktionsanlæg til boring DGU 206.2059 er indført i tabellen.

Lejre Kommune skærper ikke vilkår 10, da en eventuel brug af tæpperester ligger uden for rammerne af, hvad der kan indeholdes i en tilladelse efter husdyrbrugloven. Ejer af ejendommen har ansøgt om at anvende naturmaterialer på deres ejendom. Hvis ejer ønsker at anvende tæpperester eller lignende, skal de søge om tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven § 19, hvor der vil indgå en vurdering af risiko for forurening af jord og grundvand.

Bilag 4
Ansøgning om miljøgodkendelse efter husdyrlovens §16b
til hestestutteri, ridehal, ridebane, mm.

Eyvindur Hrannar Gunnarsson og Anne Clara Vestergaard
Stutteri Egebjerggård
Rorupvej 21A, Højby
4320 Lejre

December 2023

Forord

På ejendommen Egebjerggård beliggende Rorupvej 21A, Højby, 4320 Lejre ønsker ansøger at etablere et stutteri med opdræt af islandske heste. Ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 36,5 ha.

I forbindelse med disse aktiviteter ønskes der etableret et ridehus, en ovalbane, en ridebane, og et par eksisterende stalde ønskes ombygget til hestebokse og løsdrift. Desuden etableres ny mødding ved staldene.

Ombygningen og udvidelsen af staldarealet betyder, at produktionsarealet udvides, og ansøger søger derfor om en miljøtilladelse efter husdyrlovens § 16b. Der søges om 365 m² produktionsarealer.

I forbindelse med godkendelsen sker der ingen ydre ændringer af de eksisterende bygninger.

Fra produktionen udledes der mindre end 3.500 kg NH₃, hvorfor der søges efter husdyrlovens § 16b. Der er ikke tale om et IE-brug.

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser som det ansøgte vurderes at kunne medføre, og danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Indholdsfortegnelse

Forord	2
Indholdsfortegnelse	3
Kort resumé	5
Anlægget og anlæggets placering	5
Omkringliggende natur og beskyttelsesniveauer	5
Lugtgeneafstande	5
Transporter til og fra ejendommen	5
Husdyrgødning	5
Støv, støj, skadedyr og fluer	5
Andre miljøpåvirkninger	5
A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold	6
Pkt. A1,2 og 3 – Oplysninger om ansøger og ejerforhold	6
Pkt. A4 – Oplysninger konsulent.....	6
Pkt. A5 – Samdrift med andre ejendomme	6
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	7
Pkt. B1 - Indretning og drift.....	7
Fysiske oplysninger om staldanlægget.....	10
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	11
Gødningsproduktion.....	11
Opbevaring af husdyrgødning.....	11
Håndtering af spildevand	11
Pkt. B2 - Anlægsarbejde	11
Pkt. B3 - Samdrift med andre ejendomme	11
Pkt. B4 - Husdyrbrugets beliggenhed.....	12
Faste afstandskrav	12
Ansøgning om dispensation.....	12
Ejendommens fysiske placering.....	13
Pkt. B5 - Husdyrbrugets ammoniak- emission og deposition	14
Ammoniaktab.....	14
Natur.....	14
Kategori 1-natur.....	14
Kategori 2-natur.....	14
Kategori 3-natur.....	14

Anden natur.....	16
Bilag IV arter	16
Pkt. B6 - Husdyrbrugets lugtemission.....	17
Pkt. B7 - Husdyrbrugets øvrige gener	18
Støjkilder	18
Lys.....	18
Fluer og skadedyr.....	18
Støv.....	18
Transporter	18
Pkt. B8 - Affald	19
Energibesparende foranstaltninger	19
Vandbesparende foranstaltninger	19
Spildevand	19
Pkt. B9 - BAT-Ammoniakemission.....	19
Pkt. B10 - Grænse overskridende virkninger	20

Kort resumé

Anlægget og anlæggets placering

På ejendommen Egebjerggård beliggende Rorupvej 21A, Højby, 4320 Løjre ønsker ansøger at etablere et stutteri med opdræt af islandske heste. Ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 36,5 ha. Ansøger råder i dag over 1 avlshingst og 1 avlshoppe i Danmark samt 2 avlshopper, der står i Island. Derudover står der 2 vallakker og 3 hopper på ejendommen. De 3 hopper kan indgå i avlsprogrammet, men det er planen, at der indkøbes yderligere 2-3 bedre avlshopper i 2024-2025.

I forbindelse med disse aktiviteter ønskes der etableret et ridehus, en ovalbane, en ridebane, og et par eksisterende stalde ønskes ombygget til hestebokse og løsdrift. Desuden etableres ny mødding ved staldene.

Ombygningen og udvidelsen af staldarealet betyder, at produktionsarealet udvides, og ansøger søger derfor om en miljøtilladelse efter husdyrlovens § 16b.

I forbindelse med godkendelsen sker der ingen ydre ændringer af de eksisterende bygninger.

Fra produktionen udledes der mindre end 3.500 kg NH₃, hvorfor der søges efter husdyrlovens § 16b. Der er ikke tale om et IE-brug.

I alt søges der om 365 m² produktionsarealer.

Omkringliggende natur og beskyttelsesniveauer

Jf. it-ansøgningens ammoniakberegning, påvirker projektet ikke kategori 1, 2 eller 3 natur væsentligt.

Lugtgenefstande

Jf. it-ansøgningens lugtberegning, påvirker projektet ingen naboer med lugtgener, idet alle lugtgenekriterierne er overholdt til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område og enkelt liggende nabo uden landbrugspligt.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transportere til og fra ejendommen vurderes at ligge på et normalt niveau for denne type ejendomme.

Husdyrgødning

På ejendommen forventes der er en årlig produktion på ca. 135,6 tons dybstrøelse. Gødningen fra hestestalden afhentes efter behov af godkendt modtager eller udbringes på ejendommens arealer efter gældende regler.

Støv, støj, skadedyr og fluer

Der forventes ingen væsentlige støv- eller støjgener fra det ansøgte projekt. Der forebygges for skadedyr og fluer, i stedet for bekæmpelse.

Andre miljøpåvirkninger

Den ansøgte produktion vil overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald mv.

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold.

Pkt. A1,2 og 3 – Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Ejer og anmelder	Anne Clara Vestergaard og Eyvindur Hrannar Gunnarsson
Adresse	Rorupvej 21A, Højby, 4320 Lejre
Kontaktperson	Eyvindur Hrannar Gunnarsson
Mail	hrannar88@gmail.com
Ejendoms-/BFEnummer	3500010585/8906127
CVR-nummer	40083235
Matrikel	10b Højby By, Rorup
Skema nummer	243035

Pkt. A4 – Oplysninger konsulent

Konsulent og kontaktperson	AGROVI v. Ann Reitan Frost
Adresse	Balstrupvej 90, 4100 Ringsted
Tlf.	Mobil: 51 79 74 84
Mail	afr@agrovi.dk
CVR-nummer	30145674

Pkt. A5 – Samdrift med andre ejendomme

Ansøger driver ikke andre ejendomme med husdyr.

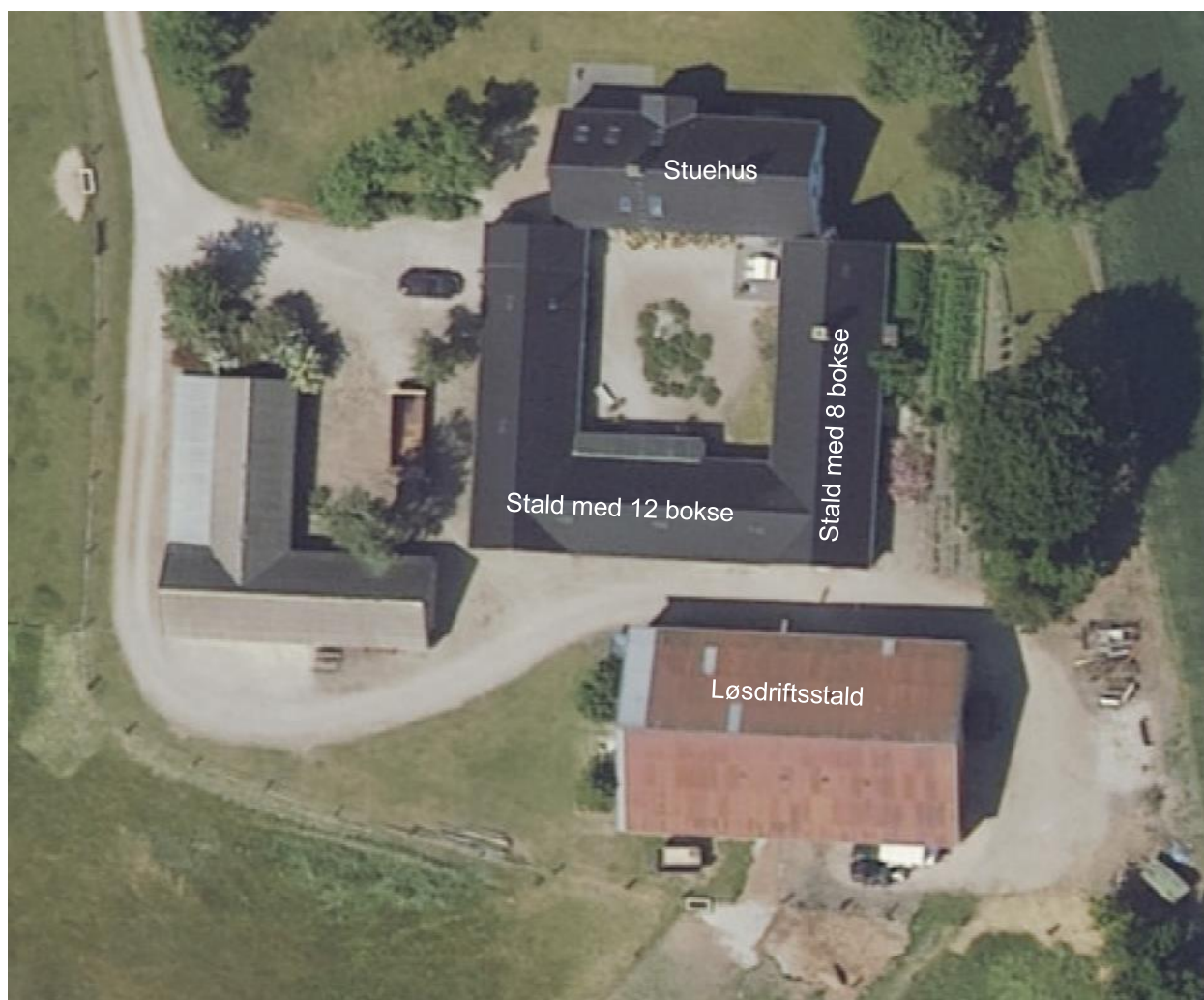
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

I det følgende redegøres for, hvordan husdyrbrugets indretning og drift sker, og hvordan husdyrbrugets bygninger er placeret i forhold til omgivelserne. Der redegøres for forhold om ammoniak- og lugtemissionen, herunder eventuelle væsentlige påvirkninger af natur og naboer.

Der redegøres desuden for om husdyrbruget kan belaste omgivelserne med støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

Pkt. B1 - Indretning og drift

Ejendommen består af en eksisterende løsdrift, der tidligere har været brugt til kvæg. Denne skal fremadrettet bruges til løsdrift til heste med plads til minimum 8-10 heste på dybstrøelse. Derudover er der i en eksisterende længe indrettet 8 hestebokse. En anden staldlænge ønskes indrettet med ca. 12 hestebokse. Derudover vil der muligvis blive opsat 1-3 flytbare læskure på ejendommens græsningsarealer.

Ejendommen er et stutteri under opbygning. I alt vil der være plads til ca. 20 heste i bokse i de 2 stalde, samt minimum 8-10 heste i løsdriftsstalden. I alt vil der være mulighed for opstaldning af ca. 30 heste. Om sommeren er der mulighed for flere heste på ejendommen, idet mange vil være udegående på de omkringliggende græsarealer.

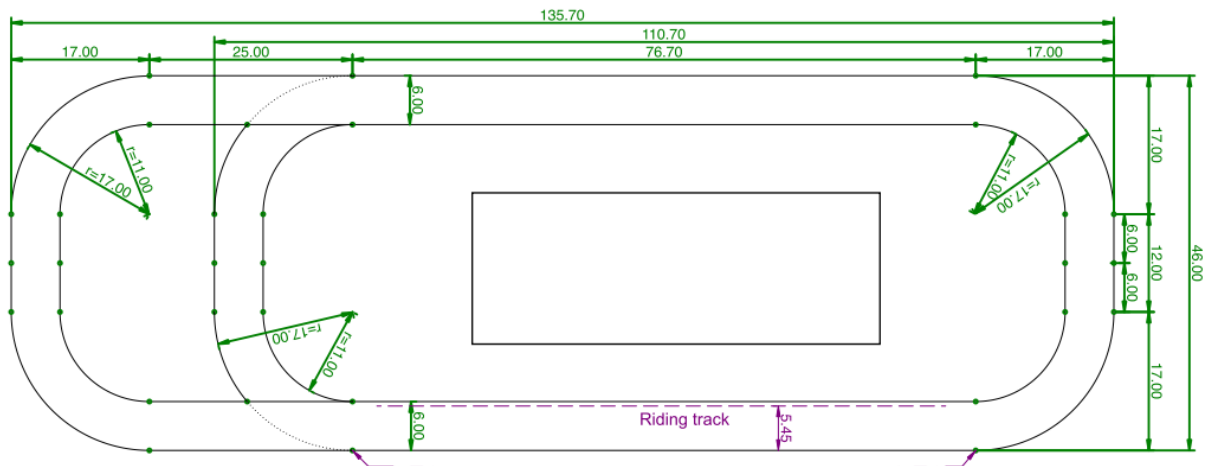
Oversigt over staldafsnit.

Staldafsnit	Ansøgt m ²	Nudrift m ²	8-års drift m ²
Eksisterende løsdrift	150	91	91
Eksisterende stald (8 bokse)	75	35	35
Gamle stald (12 bokse)	120	0	0
I alt	365	126	126

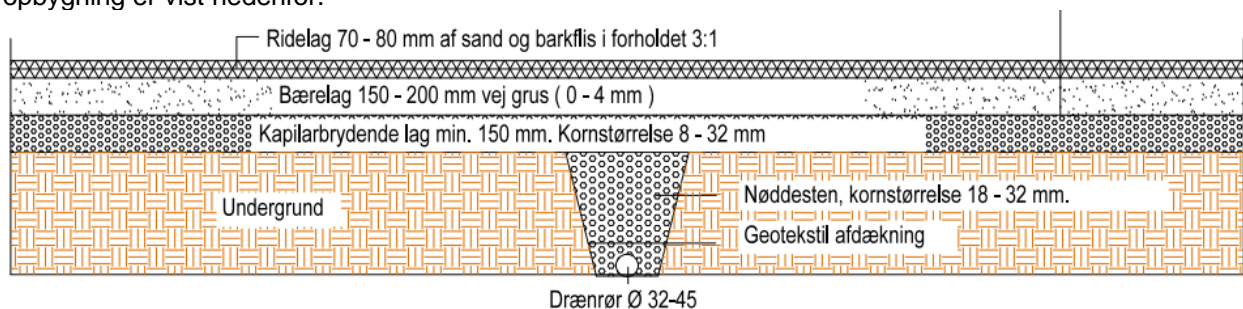
Produktionsarealer er skitseret på vedlagte bilag. Der søges i alt om 365 m² eksisterende og nye produktionsarealer.

Derudover ønskes der etableret 1-3 flytbare læskure til stutteriets ungheste. Disse placeres på de foldarealer, der hører til ejendommen således at hestene har adgang til de omkringliggende græsarealer. De flytbare læskure flyttes årligt.

Der ønskes etableret en oval ridebane, der ønskes udformet som nedenfor angivet med udvendig 300 m bane, indvendig 250 m bane, samt indvendig dressurbane med ridemål 20x60 m. Banen ønskes i de angivne mål, da det er denne type bane der bruges til konkurrencer for de islandske heste. Det vil derfor være et vigtigt redskab i træningen og klargøringen af kårings- og salgsheste, og til salgsfremstillinger.

Ridebanen vil blive drænet. Drænvand føres til markdræn eller faskine. Principskitse af ridebanens opbygning er vist nedenfor.

Da det vil ødelægge banens funktion og udsynet til hestene der trænes på banen eller vises frem, er det kun muligt at have belysning i form af lygtepæle med lys der vinkles ned på banen. Det vurderes dog, at brugen af lys på banen vil være begrænset, da det som udgangspunkt er ridehuset, der benyttes i de mørke perioder. Dog vil lys på banen kunne være nødvendigt, fx ved træning af flere heste samtidig, da særligt de unge heste kan være følsomme for forstyrrelser af andre ekipager, hvorfor det kan være nødvendigt at dele dyrene op.

Ovalbanen ønskes placeret på marken nordvest for ejendommen. Banens placering er valgt ud fra flere kriterier. Først og fremmest ønskes banen placeret i et fladt område, der ligger adskilt fra folde og staldanlæg. Det giver mest muligt ro til at træne især ungheste og hingste, der ellers lettere lader sig distrahere af heste på folde. Samtidig er det et ønske at evt. udefrakommende heste og ryttere, der skal benytte banerne, kan holdes adskilt fra særligt de drægtige hopper, der på den måde beskyttes fra smitte fx med herpesvirus, som har været udbredt de senere år. Herpesvirus forårsager ofte af hoppen kaster føllet.

Grundet banens størrelse og terrænet omkring ejendommen, som er temmelig kuperet, er det ikke muligt at placere ovalbanen andre steder på ejendommen. Samtidig ligger banen det pågældende sted med et læhegn i ryggen, der derved afskærmer banen. En placering syd for bygningssættet har været overvejet, men netop disse arealer er meget velegnede til folde til hestene. Arealerne, der er ret kuperede, ligger desuden op til engområderne vest og syd for ejendommen, som ansøger ønsker af afgræsse med hestene. Engarealerne er ligeledes meget kuperede og egner sig ikke til ridebane.

Ansøger ønsker inden for en årrække at opføre et ridehus med ridebanemål 20x60 m. Ridehuset ønske opført, så der er mulighed for at træne særligt ungheste i et sikkert indendørs miljø hele året. Desuden vil det være muligt at vedligeholde træningen både af ungheste og konkurrenceheste bedre, når træningen kan foregå hele året. Dette er ikke muligt på en udendørs bane, der oftest vil være for våd og derved blive ødelagt en stor del af vinterperioden.

Placering af ridebane og ridehal er vist nedenfor.

Ridehallen ønskes placeret i tilknytning til de eksisterende bygninger. Terrænet det pågældende sted er relativt fladt, hvilket vil minimere mængden af jordarbejde. Der vil blive plantet afskærmende beplantning omkring ridehallen.

Ansøger ønsker evt. at etablere en grusvej øst om haven, så der kan køres direkte ind til ridehallen. Igen betyder det, at det vil være muligt at holde avlshopper og evt. udefrakommende heste adskilt, idet der ikke er behov for at køre ned mellem bygningerne for at komme hen til ridehallen.

Alternativet til at bygge ridehal er, at ansøgers heste dagligt i vinterperioden skal transporteres til et andet ridehus, så træningen kan foregå på en indendørs bane. Dette vil være voldsomt problematisk rent tidsmæssigt og fordyrende for den daglige drift med så stort et hestehold.

Fysiske oplysninger om staldanlægget

Den eksisterende hestestald, som udgør den østlige længe af ejendommen, er bygget i hvidpudsede mursten med mørkt tag. Bygningen har en højde på ca. 6-7 m. I bygningens nordlige ende er der i dag indrettet en lejlighed.

I ejendommens sydlige længe ønsker ansøger at indrette ca. 12 hestebokse. Længen er bygget i hvidpudsede mursten med mørkt tag. Bygningen har en højde på ca. 6-7 m.

Løsdriftsstalden er indrettet i en lade, der er beklædt med grå stålplader med rustrøde tagplader. Bygningen har en højde på ca. 8 m.

Ridehuset vil blive bygget i lyse materialer, der matcher de eksisterende bygningers udseende. Taget vil blive mørkt eternit. Bygningen vil have en højde på ca. 8,5 m. Der vil blive etableret afskærmende beplantning på bygningen østside.

De flytbare læskure vil være mindre, flytbare staldbygninger i stil med nedenstående. Læskurene vil blive flyttet rundt på de folde, der bruges til vinteropstaldning. Læskurene vil max stå i 12 mdr. i træk på den samme placering. Der fodres og vandes ikke i læskurene, der derfor kan indrettes med dybstrøelse uden fast bund. Læskurene er ca. 5 x 6 m. Kiphøjde er ca. 2-3 m.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Der forventes et dyrehold på op til 25-30 heste i forskellige aldre. Hestene skal opstaldes på et dybstrølesystem, med daglig fjernelse af hestepærer eller i dybstrøelse, der muges 1-2 gange årligt. Antallet af dyr er bestemt af produktionsarealet.

Nedenstående gødningsberegning er ud fra en forventet maksimal produktion med alle dyr på stald hele året. Reelt er dyrene udegående en stor del af året.

Gødningsproduktion

Staldsystem	Antal årsdyr	Vægtklasser	Dybstrøelse ton pr. dyr*	Dybstrøelse i tons
Dybstrøelse fra hestestalde*	30	Fra 300-500 kg	4,52	135,6
I alt				135,6

*Gødningsberegning er med alle heste på stald hele året – dvs. worst case.

I volumen svarer 1 tons dybstrøelse til 1,7 m³ dybstrøelse, afhængigt af den type strøelse, der anvendes. 135,6 tons dybstrøelse svarer til ca. 230,5 m³ dybstrøelse.

Opbevaring af husdyrgødning

Dybstrøelsen i hesteboksene muges dagligt og opbevares på møddingspladsen/-containeren, der har en kapacitet på ca. 30 m³. Gødningen afhentes efter behov af godkendt aftager. Løsdriberne bliver, hvis nødvendigt muget ca. 1- 2 gange årligt, og gødningen udsprede direkte på marken i gødningssæsonen, eller afhentes af godkendt modtager. Denne gødning skal således ikke opbevares på møddingspladsen/containeren.

Anvendelsen af husdyrgødning vil altid fremgå i det årlige i gødningsregnskab der lovpligtigt skal indberettes til plantedirektoratet. Gødningsregnskabet gemmes i minimum 5 år.

Håndtering af spildevand

Der ændres ikke på håndtering af spildevand.

Pkt. B2 - Anlægsarbejde

I forbindelse med det anmeldte projekt ønskes der foretaget følgende:

Der etableres en ridehusbygning på ca. 22x62 m.
Der etableres en ovalbane på ca. 136x46 m.
Der etableres en ridebane med ridemål 20x60 m indeni ovalbanen.
Møddingsplads eller møddingscontainer.
Der opstilles 1-3 læskure på ca. 5 x 6 m.

Se vedhæftede situationsplan.

Pkt. B3 - Samdrift med andre ejendomme

Hverken husdyrholdet eller ejendommen er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

Pkt. B4 - Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav

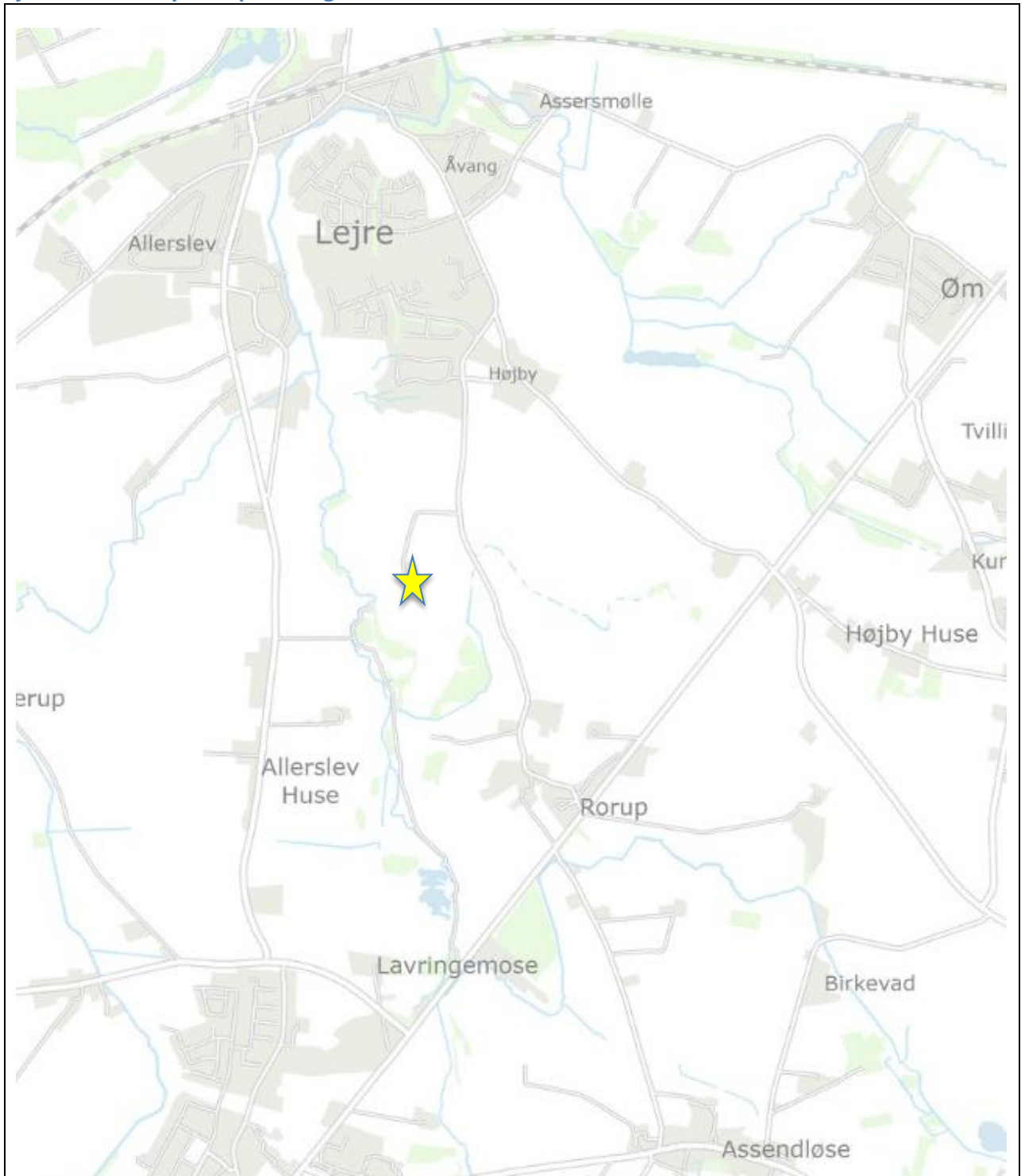
	Afstands-krav	Opmålt afstand	Bemærkninger
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	Ca. 7 m	Egen boring i gårdspladsen
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ca. 950 m	Vandværk ved Højby
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	Ca. 75 m	Sø i haven
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ca. 200 m	
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m	Ukendt
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 10 m	Der er tale om eksisterende bygninger, der er i brug til heste.
Naboskel	30 m	Ca. 160 m	
Nabobeboelse	50 m	Ca. 540 m	
Sten- og jorddiger	-	Ca. 450 m	
Kategori 1 natur	/	Ca. 4,1 km	Orup Skov
Kategori 2 natur	/	Ca. 70 m	Overdrev
Kategori 3 natur	/	Ca. 180 m	Skov
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Ca. 940 m	Rorup
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	Ca. 475 m	Rekreativ område
Område i landzone med "samlet bebyggelse"	50 m	Ca. 600 m	
Enkelt liggende nabo	50 m	Ca. 600 m	

Ansøgning om dispensation

Der søges om dispensation for afstandskravet til egen beboelse. Den østlige staldlænge ligger mindre end 15 m fra stuehuset. Der er tale om eksisterende bygninger med et eksisterende dyrehold, der udvides.

Der søges desuden om dispensation for afstandskravet til vandboring. Ejendommen har en egen vandboring beliggende i gårdspladsen. Afstanden til de eksisterende staldlænges 7,5 m. Hestestaldene er indrettet med dybstrøelse, der har et stort opslugningspotentiale, samtidig er hestegødning ikke flydende eller koncentreret. Det vurderes, at der ikke er risiko for forurening fra staldene.

Ejendommens fysiske placering

Ejendommen er beliggende i det åbne land mellem Lejre og Rorup i Lejre Kommune. Der er god afstand til nabobeboelser og offentlige veje. Området er meget kuperet, og ejendommen ses derfor meget lidt fra offentlig vej.

Pkt. B5 - Husdyrbrugets ammoniak- emission og deposition

Ammoniaktab

Emissionen af ammoniak fra husdyrbruget beregnes i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Ansøgning (243035) | Stalde og produktioner ?

Tegn og navngiv staldafsnit på kortet. Klik herefter på Listevisning for at oprette produktionsarealer med staldsystem og dyretype samt evt. miljøteknologi. Resultater af ammoniakberegninger kan ses under fanen "Resultater".

Kort   Listevisning   **Resultater**   Kort i fuld skærm

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	196,6	7,9	204,6
Nudrift	80,9	0,0	80,9
8 års-drift	80,9	0,0	80,9

Husdyrbrugets emission af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg, evt. fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning.

Den samlede emission fra anlægget er 204,6 kg N/år, se ovenstående. Der er en meremission i forhold til nudrift og 8 års drift, idet der er foretaget udvidelser i produktionsarealet. Beregningerne er lavet ud fra en worst case betragtning, hvor alle dyrene er på stald hele året. Reelt vil en del af dyrene være udegående uden adgang til stald en stor del af året.

Natur

Ammoniakdeposition til omkringliggende natur beregnes i husdyrgodkendelse.dk. Der er foretaget depositionsregninger til kategori 1-naturområder, kategori 2-naturområder, kategori 3-naturområder, samt nærliggende naturområder og søer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1 naturområde ligger på ca. 4,1 km sydvest for ejendommen. Der er tale om et skovområde Orup Skov. Området modtager ikke ammoniakdeposition fra anlægget. Der er kumulation med 1 andet husdyrbrug i nærheden, men de lovgivningsmæssige krav på en maksimal totaldeposition på 0,7/0,4/0,2 kg N/ha er overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2 naturområde ligger ca. 70 m vest samt sydvest for ejendommen. Det er tale om et større overdrev. Området modtager 0,6 kg N/ha/år fra anlægget, og lovgivningens krav om maksimal totaldeposition på 1,0 kg er derfor overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3 naturområde er en potentielt ammoniakfølsomt område ca. 180 m vest for ejendommen. Afskæringskriteriet til kategori 3 natur er således, at kommunen uden yderligere vurdering kan tillade en merdeposition op til 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha. Der er beregnet en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år til alle kategori 3 områder.

Udgangspunktet for vurderingen af om den tilførte ammoniak udgør en væsentlig påvirkning på et givent naturområde bør være, at den påvirkning med atmosfærisk deposition af kvælstof, der er på naturområdet fra det ansøgte projekt, i sig selv skal kunne medføre en væsentlig tilstandsændring.

Hvis der er kategori 3-natur, hvor der vil komme en merdeposition på 1,0 kg /N/ha/år, skal kommunen afklare, om området er en del af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Som grundlag for denne afklaring skal kommunen inddrage alle fire følgende kriterier:

- det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,
- om det aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
- kvælstofbidrag til området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder for så vidt angår skove om de gødskes.

Kategori 3-natur kan anses som særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresseområder, hvis de er beliggende i en fredning, eller inden for kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, jf. planlovens § 11 a. Der kan også være andre udpegninger eller retningslinjer i kommuneplanen, som kan medføre, at kommunen kan vurdere, en kategori 3-natur rummer særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 3-natur kan også anses som særlige regionale eller lokale naturinteresseområder, hvis området er omfattet af en handleplan for naturpleje eller en anden planlagt naturindsats eller har en høj naturkvalitet.

Uanset om et areal med kategori 3-natur kan anses som særlig regional eller lokal beskyttelsesinteresseområde forudsættes det, at merdepositionen skal være væsentlig sammenlignet med en eventuel påvirkning af næringsstoffer fra andre kilder, før der kan stilles skærpede krav. Andre kilder vil især kunne være et bidrag fra nærliggende markarealer samt gødskning af området.

For så vidt angår afklaring af om et areal med kategori 3-natur er omfattet af en handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats vil det primært være en afklaring af om kommunens egne eller andre myndigheders handleplaner eller planlagte indsatser omfatter det pågældende område. Desuden kan der være eksempelvis private fonde, der arbejder med naturpleje, som kan inddrages i denne afklaring. Hvis et areal med kategori 3-natur er eller vil blive plejet og målet med denne plejeindsats vanskeliggøres ved en merdeposition kan kommunen stille krav til den maksimale merdeposition. Selvom et areal med kategori 3-natur er omfattet af en plejeindsats udløser det således ikke nødvendigvis, at kommunen kan stille krav til den maksimale merdeposition.

Kategori 3-natur med en høj naturkvalitet er oftest arealer, hvor der er en i forvejen relativ lille ammoniakpåvirkning. Hvis det pågældende areal har en høj naturkvalitet, kan det således tale for at der stilles krav til den maksimale merdeposition. Omvendt taler en lav naturkvalitet på et areal med kategori 3-natur for, at der ikke stilles krav til den maksimale merdeposition, medmindre der gennem en plejeindsats søges at opnå en høj naturkvalitet på arealet og denne høje naturkvalitet vil afhænge af, at der stilles krav til den maksimale merdeposition. Afklaringen af om et areal med kategori 3-natur har en høj naturkvalitet sker normalt i forbindelse med kommunens arbejde med eksempelvis naturkvalitetsplanlægningen og/eller i forbindelse med den konkrete sagsbehandling.

Depositionsberegningerne fra husdyrgodkendelse.dk er vist nedenfor.

Ansøgning (243035) | Naturområder ?

For at der kan beregnes deposition af ammoniak, skal naturområder angives på kortet. På "Liste- og resultatvisning" vises det samlede resultat af ammoniakberegningerne, samt en oversigt over mer- og totaldeposition i alle naturområder der er angivet.

Kort
Liste- og resultatvisning
✕ Kort i fuld skærm

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **204,6** (kg NH₃-N/år)   Meremission (8 års-drift): **123,6** (kg NH₃-N/år)   Meremission (nudrift): **123,6** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturområder ? i

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Sø i haven	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,3	0,4
Mose, syd	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose, sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
Skov sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Skov vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,1
Overdrev, vest 2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Overdrev, vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,4	0,4	0,6
St. Møllegård	Kategori 1	Ansøger	1	Mk	0,0	0,0	0,0
Orup Skov	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0

Bekendtgørelsens afskæringskriterier og beskyttelsesniveauer er overholdt.

Anden natur

Kommunen skal desuden vurdere på eventuelle påvirkninger af anden omkringliggende natur, fx søer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og naturområder, der kan indeholde bilag IV arter. Der er derfor foretaget depositionsberegninger til nærliggende § 3 sø. Søen modtager en totalbelastning på maksimalt 0,4 kg. Det vurderes, at søer ikke bliver væsentligt påvirkede af depositionen, da søer som udgangspunkt ikke er kvælstofbegrænsede, og depositionsbidraget udgør en meget lille del af den samlede belastning.

Bilag IV arter

Det vurderes, at der potentielt kan leve bilag IV arter, fx salamandere, omkring ejendommen. Der fjernes dog ikke levesteder i forbindelse med projekt, og det vurderes derfor, at det ansøgte ikke giver anledning til påvirkning af leve-, yngle- eller rasteområder for evt. bilag IV arter i området.

Det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne påvirke kategori 1, 2 eller 3 natur, eller have en væsentlig negativ indvirkning på øvrige naturområder.

Pkt. B6 - Husdyrbrugets lugtemission

Emissionen af lugt er beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk. Beskyttelsesniveauet er efter disse beregninger overholdt, til naboer, samlet bebyggelse og sommerhusområder/byzoner

Ansøgning (243035) | Nabopåvirkning ?

For at der kan beregnes om lugt fra anlægget, skal nabobebyggelse og byzone angives på kortet. På "Listevisning" vises en oversigt over de nabobebyggelse der er angivet, og på "Resultater" findes resultaterne af de lugtberegninger der er foretaget på ansøgningen.

Kort
Listevisning
Resultater

Kort i fuld skærm

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Lejrevej 54	0	NY	0*	0*	619,2	Ja	▼
Rorupvej 19	0	NY	0*	0*	639,4	Ja	▼
Lejrevej 52A	0	NY	0*	0*	493	Ja	▼
Lejrevej 54	0	NY	0*	0*	619	Ja	▼
Rorupvej 17B	0	NY	0*	0*	708,5	Ja	▼
Højby By, Rorup	0	NY	0*	0*	614,4	Ja	▼
Rorup By, Rorup	0	NY	0*	0*	955,2	Ja	▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
 * Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 0 m

Lugtkonsekvensområdet er på 0 m.

Pkt. B7 – Husdyrbrugets øvrige gener

Støjklider

Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Støjklider	Beskrivelse
Dyreholdet	Der er daglig drift på ejendommen med dyr og maskiner. Aktiviteten er hovedsageligt om morgenen og om eftermiddagen alle dage.
Transporter til og fra ejendommen	Transporterne kommer normalt i dagtimerne og forventes ikke at give anledning til støjgener.
Interne maskiner, traktor, mm.	Der er en daglig drift med maskiner til fodring og daglig vedligehold Fra kl 7 – 18

Lys

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.

Der er orienteringslys ved indgangene til stalde.

Der er ikke lys i staldene om natten.

Lys på ridebanen vil være i form af lygtepæle. Det forventes, at brugen af lys på ridebanen vil være begrænset, da det er ridehuset, der vil blive brugt i den mørke tid.

Fluer og skadedyr

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr og fluer. Der anvendes fluebekæmpelse i det omfang der er nødvendigt.

Hvis der opstår problemer med rotter, vil disse blive bekæmpet med det samme.

Der anvendes autoriserede kasser med rottegift, til bekæmpelse af rotter.

Støv

De væsentligste årsager til støv fra en husdyrproduktion er transporten på grusvej og håndtering af foder og strøelse. Dele af ejendommen er asfalteret. Strøelse håndteres indendørs. Der forventes ikke væsentlige støvgener fra driften. Det vurderes, at støv ikke vil påvirke omkringboende væsentligt, da der er langt til nærmeste naboer.

Transporter

Antallet af transportere til og fra ejendommen vurderes at ligge på et normalt niveau for denne type ejendom.

De fleste transportere til og fra ejendommen foregår i dagtimerne, og det vurderes, at omkringboende ikke påvirkes væsentligt.

	Den normale drift
Foder og strøelse	Ca. 1-2 gange om måneden.
Afhentning af mødding	Ca. 1-2 gange om måneden.
Afhentning af affald, wrapplastik og lign.	Ca. 1-2 gang om måneden.
Døde dyr	Ca. 0-2 gange om året
Smed og dyrlæge	Ca. 1-3 gange om måned
Afløsere, medhjælper, underviser, mm	Ca. 1-5 daglige transportere
Kunder og diverse	Ca. 5-10 biler om ugen
Transport af dyr (hestetrailer – små lastbiler) til og fra ejendommen	Ca. 5-10 transportere om ugen.

Pkt. B8 - Affald

Affaldet fra ejendommen kan inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plasticsække, paller etc.)
- Farligt affald (lystofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald forefindes normalt ikke på ejendommen, men i tilfælde af sådanne fraktioner vil det blive sorteret og bortskaffet til kommunal modtagestation.

Farligt affald sorteres og opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Døde dyr forekommer normalt ikke på ejendommen – hvis det sker, vil det døde dyr blive afhentet af DAKA hurtigt muligt.

Energibesparende foranstaltninger

I forbindelse med byggeriet af ridehusbygningen og stalde, mm, og ved løbende vedligehold og udskiftning af maskiner og installationer mv.- vil nye miljøvenlige teknologier blive tænkt ind i projektet.

Vandbesparende foranstaltninger

Alt vand kommer fra egen boring, som er placeret i gårdspladsen.

Drikkevand til dyrene kan der ikke spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Vandspild er begrænset da der anvendes drikkekopper/-kar.

Spildevand

Der ændres ikke på spildevand på eksisterende bygninger. Fra ridehuset vil spildevand blive ledt til dræn eller faskine.

Pkt. B9 - BAT-Ammoniakemission

Ejendommen skal ikke opfylde BAT-krav vedr. ammoniakemission, da der er en ammoniakfordampning på under 750 kg NH₃-N/år.

I lovgivningen er der faste krav til begrænsning af ammoniakemission, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

I eksisterende stalde hvor der ikke foretages renoveringer eller ændringer i staldsystemet stilles der ikke krav om yderligere ammoniakreducerende teknikker, da det vil være uforholdsmæssigt dyrt at integrere i eksisterende stalde i forhold til den effekt der vil kunne opnås.

I dette projekt, hvor BAT-kravet for staldsystemet med dybstrøelse, er det samme som den faktiske emission, er der ikke behov for at investere i tiltag til at reducere ammoniakemissionen fra anlægget.

Ved udbringning af husdyrgødning, udbringes altid på de mest optimale tidspunkter for planternes optagelse af næringsstoffer.

Det sikres hermed, at den nye produktion bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Det er vurderingen af anlæggets emission af ammoniak er begrænset så meget, som det er proportionalt set i forhold til overholdelse af krav til BAT.

Pkt. B10 - Grænse overskridende virkninger

Der er ikke grænse overskridende virkninger.